

მეწარმე ქალთა ფონდი Fund of women Entrepreneurs

Brot fur die Welt-Evangelischer Entwicklungsdienst

R3J6 - MIRJAI

ვიქმნით წარმატებულ მომავალს

ქუთაისი 2012 **№2**

გამოცემას აფინანსებს EED - ეკლესიების განვითარების სამსახური (გერმანია)

Brot fur die Welt-Evangelischer Entwicklungsdienst

Publication is financially supported by EED (Germany)

ჟურნალში გამოთქმული მოსაზრებები, შესაძლოა არ ემთხვეოდეს EED-ის მოსაზრებებს

The viewes expressed in the journal does not necessarily represent the views of EED

სბრჩევი CONTENT

ცნობის ფურცელი	2	19 news page
არჩევანი პროფესიული განათლება - რეალური დასაქმების შანსი	4	CHOICE 20 Vocational Education - real chance of employment
ყვლევა საქმიანობის ანალიზი სამომავლო მოქმედებებს განსაზღვრავს	5	RESEARCH 21 Activities'Analysis Defines Future Actions
ჩვენ ვასწავლით თანამედროვე პირობებში ინტეგრირების საწინდარი	6	WE TEACH 21 Basis for Integration in Modern Conditions
"სკოლა ქალებისათვის" ფოთშიც ამუშავდა	6	22 "School for Women" Started to Work in Poti
დასაქმება პროფესია და მიღწეული შედეგები	7	EMPLOYMENT 23 Profession and achieved results
საკუთარი საქმე მეფუგკრეებისა და მესათბურის ახდენილი ოცნება	8	OWN BUSINESS 24 Dream of Bee-keepers and Greenhouse owners came true
პარგნიორები მრგვალი მაგიდა გენდერულ სა <u>კ</u> ითხებზე	9	PARTNERS 25 Roundtable on Gender Issues
მეწარმე ქალთა ფონდის საქმიანობით უცხოელი	10	25 Interest of International Colleagues towards the Fund of Women Entrepreneurs
ფონდის ჟურნალში სტუდენტები ითანამშრომლებენ	11	26 Students will work at the FWE'S Magazine
აქცია "16 აქგიური დღე - მიმართული გენდერული ძალადობის წინააღმდეგ″	12	27 OUR RIGHTS Be Aware of Your Rights
"ომი და მშვიდობა" გამოფენის ობიექტივში	15	EVENT 27 "War and Peace" at the Focus of an Exhibition
ჩვენი უფლებები უფლებების ცოდნა სა _ხ უთარი _ხ ეთილდღეობისთვის	16	28 "16 Active Days against Gender Violence"
<u>ევალიფი</u> კაცია		QUALIFICATION
ტრენინგი ორგანიზაციული განვითარების საკითხებზე	17	31 Capacity Development Training
კიდევ ერთხელ სოციალური მეწარმეობის შესახებ	17	31 Once Again on Social Entrepreneurship
იურიდიული გზამ <u>ავლე</u> ვი	18	32 legal guide

21 სექტემბებს მენარმე ქალთა ფონდმა გამოფენა-კონფერენცია მოანყო. ღონისძიება თემაზე "მდგრადი მშვიდობა – მდგრადი მომავალი" მსოფლიო საერთაშორისო დღეს მიეძღვნა. თარიღი გაეროს გენერალური ასამბლეის მიერ 1981 წელს დაწესდა და ყოვენლიურად აღინიშნება მსოფლიო საზოგადოების მიერ.

გამოფენაზე ორგანიზაციამ ომისა და მშვიდობის ამსახველი ფოტოკადრები და ცნობილი ადათემატიკის მიანების იგივე გამონათქვამები წარმოადგინა. ერთაშორისო "Peace One ქსელის ا-"Day წევრმა მეწარმე ქალთა ფონდმა ამ ფორმით კიდევ ერთხელ შეახსენა შეკრებილ საზოგადოებას მშვიდობის აუცილებლობასა მნიშვნელობაზე.

ᲛᲔᲬᲐᲠᲛᲔ ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲤᲝᲜᲓᲘᲡ

მიერ ორგანიზებული ქუთაისში "ადმინისტრაციული საქმისწარმოებისა საქმიანი და ეტიკეტის შემსწავლელი ნორმების" კურსები პირველმა ნაკადმა დაასრულა. ხუთთვიანი სწავლება უმაღლესი განათლებისა და სხვადასხვა პრომქონე 12 ქალბატონმა გაიარა. კურსდამთავრებულებს სერთიფიკატები გადაეცათ და მათივე ინიციატივით შექმნილი ბუკლეტები დაურიგდათ. სასწავლო კურსის ფარგლებში ისინი იმ უნარ-ჩვევებსა და ცოდნას დაეუფლნენ, თანამედროვე შრომის ბაზარი მოითხოვს. ქალთა სკოლის 5 მსმენელი სწავლის პროცესისას დასაქმდა.

დეკემბრინდან EED-ის მიერ დაფინანსებული პროექტი ქალაქ ფოთში ამუშავდა. ფონდის ინი-ციატივით და ორგანიზებით მოწყობილ "ქალთა სკოლაში" ამჟამად კვალიფიციური პედაგოგების დახმარებით ფოთში მცხოვრები 17 ქალ-ბატონი ეცნობა საქმისწარმოებისა და საქმიანი ეტიკეტის ნორმებს.

ჩვიდმეტივე მსმენელს უმაღლესი განათლება აქვს მიღებული, მათი უმრავლესობა ქ. ფოთის საკრებულოს თანამშრომელია. მენარმე ქალთა ფონდის ხელშენყობით არაერთი ადამიაანი დასაქმდა. ძირითადად სამუშაო ადგილები სოციალურ მეწარმეობასა და მცირე ბიზნესში შეიქმნა.

ფონდმა პარტნიორ ორგანიზაცია სამცხე-ჯავახეთის რეგიონულ ასო-"ტოლერანტთან" ერთად (კია(კია იმერეთში, სამტრედიის რაიონის სოფელ იანეთის დასახლების მე-9 უბანში მცხოვრებ მესხებს ტრენინგი ჩაუტარა. გამარჯვებული ბიზნეს-პროექტების ავტორებმა დაფინანსება მიიღეს, შედეგად "მეფუტკრეობისა" და "სასათბურე" საოჯახო-სოციალური მეურნეობები გამართეს.

მეწარმე ქალთა ფონდის თანამშრომლებს ბორჯომში ტრენინგი ჩაუტარდათ. გასვლითი სწავლება ლიდერი ქალის თვისებების, მშვიდობის მშენებლობაში მისი როლის, ზოგადად პიროვნების აგრეთვე, განფსიქორეაბილი(გაცვიისა ვითარების მექანიზმების განხილვას დაეთმო. ფონდის თანამშრომლები ორგანიზაციის სტრუქტურული ჩამოყალიბების ეტაპებსა და მისი ქმედითუნარიანობის განმსაზღვრელ მიმართულებებს გაეცნენ. სამდღიანი ტრენინგი, რომელიც ფონდის ხელმძღვანელის ინიციატივით ორგანიზებით მოეწყო, მიზნად მოცოდნის, განწყობებისა უნარ-ჩვევების პროფესიული გადაფასება-გაცნობიერებას, ახლის დაუფლებას და მათი პრაქტიკაში გამოყენების შესაძლებლობას ისახავდა.

2012 წლის 26 **ოქ**&ომგერს საქართველოში მომუშავე ქალთა არასამთავრობო ორგანიზაციები თბილისში შეიკრიბნენ პოლიტიკურ პროცესებში გენდერული თანასწორობის საკითხების განსახილველად. კონფერენციაზე, რომლის მუშაომეწარმე ქალთა ფონდის თავმჯდომარე მერი გელაშვილიც მონაწილეობდა, თემასთან დაკავშირებული სტრატეგიული დო-

განიხილეს. კუმენტები ინვალიდმეომართა და დაღუპულ მებრძოლ მეუღლეთა კავშირის (ქალთა კავშირი) თავმჯდომარე მანანა მებუკემ ორგანიზაციის მიერ შეკრებილებს შემუშავებული დოკუმენტების პაკეტი გააცნო. მასში ქვეყანაში გენდერული თანასწორობის პოლიტიკის უზრუნველყოფის საჭიროებები და გამოწვევები აისახა. კონფერენციაზე "გენდერული თანასწორობის" ლის დებულება მიიღეს და ქსელის მისია, მიზანი, სტრუქტურა, წევრთა უფლებები და მოვალეობები განსაზღვრეს.

შეხვედრა დასრულდა ტრენინგით თემაზე "მედია-კამპანია", რომელიც IFES ინიციატივით ჩატარდა.

"ᲡᲐᲚᲢᲝ რესურს ცენტრ ეეკას" ინიციატივით 2012 წლის 7 ნოემბერს ქუთაისში არასამთავრობო ორგანიზაციების შეხვედრა გაიმართა. სასტუმრო კომპლექს "ბაგრატი 1003"-ში მოწყობილი ღონისძიება მიზნად ევროკავშირის პროგრამის "ახალგაზრდობა მოქმედებაში" (Youth in Action) პრეზენტაციასა და არასამთამთავრობო სექტორის უკეთ გაცგნობას ისახავდა. შეხვედრაზე უცხოურმა და წარმოდგენილმა ქუთაისში მომუშავე 30-მდე არასამთავრობო ორგანიზაციამ, შორის მეწარმე ქალთა ფონდმა, თავიანთი საქმიანობის ამსახველი პრეზენტაციები წარმოადგინეს. ფონდმა სპეციალურ სტენდზე განათავსა ორგანიზაციის აქტივობების ამსახველი საინფორმაციო მასალა ბეჭდური პროდუქციის — ჟურნალების "ქალი და ბიზნესი", "ჩვენ — ლიდერები", ორგანიზაცეიის მიერ შედგენილი მეთოდური სახელმძღვანელოს "მცირე ბიზნესის საფუძვლები" სახით. ღონისძიებაზე არასამთავრობო სექტორის სამუშაო გამოცდილების ურთიერთგაზიარება მოხდა.

2012 წლის 27 ნოემბერს მეწარმე ქალთა ფონდი სტრატეგიული კვლევისა და ფრიდრის ეიბერტის ფონდის მიერ წარმოდგენილი პროგრამის "აღმოსავლეთ პარტ-

ნიორობის და სოციალურ-ეკონომიკური პოლიტიკის კომპონენტები საქართველოში" შედეგების პრეზენტაციას დაესწრო. თბილისში გამარშეხვედრაზე სამეწარმეო თულ პოლიტიკის — მცირე და საშუალი ბიზნესის საკითხებიც განიხილეს. დისკუსიის დროს აღინიშნა, რომ კვლევის შედეგებით, მცირე ბიზნესის ეფექტურობა დღესდღეობით დაბალ ნიშნულზეა და საქმიანობის პროცესში სამი ძირითადი პარამეტრის პროდუქტის მთლიანი ბრუნვის, გამოშვებისა პროდუქტის დასაქმების ურთიერთდაკავშირებას საჭიროებს. ღონისძიებაში მონაწილე არასამთავრობო ორგანიზაციებს მომდევნო შეხვედრისათვის ეთხოვათ საქართველოში საშუალო ბიზნესისა ინოვაციური განვითარების საკითხებზე რეკომენდაციების მიწოდება.

2012 წლის 27 ნოემპერს მეწარმე ქალთა ფონდის წარმომადგენელი დიანა ყურაშვილი მიკროსაკრედიტო "კრისტალის" ორგანიზაცია გამგეობის თავმჯდომარე არჩილ მხარეებმა ბაკურაძეს შეხვდა. ის პროექტები განიხილეს, რომსოციალური საწარმოს ლები(კ, განვითარების მიზნით, მეფუტკრეთა ურთიერთობების ქსელური ჩამოყალიბებას ისახავს. დიალოგის დროს ყურადღება მოსახლეობაში "სოციალურ მეწარმეობის" საკითხებზე ტრენინგებისა და საინფორმაციაო შეხვედრების ჩააუცილებლობაზე ტარების გამახვილდა. არჩილ ბაკურაძის თქმით, ინფორმაციის მუშაობა გაცვლასა და მეწარმეების ურთიერთთდაკავშირებას შეუწყობს ხელს, ასევე მეწარმე ქალთა ფონდისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "კრისტალის" თანამშრომლობას.

მენბრმე ძბლთა ფონდსა და აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტს შორის ურთიერთ-თანამშრომლობის მემორანდუმი გაფორმდა. დოკუმენტს ხელი 2012 წლის 5 დეკემბერს მოეწერა. ფონდის

თავმჯდომარის მერი გელაშვილის უნივერსიტეტის რექტორის გიორგი ღავთაძის მიერ დადებული ხელშეკრულების თანახმად, მეწარმე ქალთა ფონდი უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის სპეციალობის სტუდენტების სტაჟირებას რუნველყოფს ორგანიზაციის ბეჭგამოცემა "ჩვენ – ლიდერები". მეწარმე ქალთა ფონდისა და აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ურთიერთთანამშრომლობის ეს პარტნიორების განმარტებით, დენტების მიერ პროფესიული გამოცდილების მიღებასა და არასამთავრობო სექტორის საქმიანობის უკეთ გაცნობას შეუწყობს ხელს.

യോ 2012 10 ღეკემგერს მეწარმე ქალთა ფონდმა მრგვალი მაგიდა მოაწყო თემაზე "ძალადობა და ქალთა უფლებები". შეხვედრაზე ფონდის მიერ საერთაშორისო კამპანიის "16 აქტიური დღე ქალთა ძალადობის წინააღმდეგ" ფარგლებში გაწეული საქმიანობა შეჯამდა. ორგანიზაციის თანამშრომლებმა, ბენეფიციარებმა, ქუთაისის მერიის, სოციალური მომსახურების ცენტრის, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, ქუთაისის საზოგადოებრივ კოლეჯ "იბერიის", ასოციაცია "მშვიდობიანი და საქმიანი კავკასიის", აფხაზეთის მთავრობის, ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმომადგენლებმა ძალადობის ფორმებზე, მის სოციალურ, ეკონომიკურ, სამართლებრივ ფაქტორებსა პრევენციის გზებზე იმსჯელეს. მრგვალ მაგიდასთან გამართულ დებატებში კიდევ ერთხელ აღინიშნა, ძალადობა ბოროტებაა, რომელიც ცოდნით და გასაჯაროებით უნდა დაიძლიოს.

საზოგალოების ინფორმირებულობისა და საქმიანობის გამჭვირვალობის მიზნით მეწარმე ქალთა ფონდი აქტიურად თანამშრომლობს მასმედიასთან. მიმდინარე წელს განხორციელებული აქტივობები არა მხოლოდ ორგანიზაციის საინფორმაციო სამსახურის, არამედ ადგილობრივი რადიო და ტელეკომპანიის მიერ გაშუქდა. რადიო "რიონის" ეთერით მსმენელს მიზნებისა ფონდის მისიის, სამოქმედო მიმართულებების შესახებ ინფორმაცია. მიეწოდა მეწარმე ქალთა ფონდის მიერ გაწეულ საქმიანობას, დასახულ გეგმებსა და მოსალოდნელ პერსპექტივებს დეკემბერში ტელეკომპანია "რიონის" მაყურებელი გაეცნო. 2012 წელს ფონდის მიერ შესრულებული სამუშაო და მიღწული შედეგები ორგანიზაციის საინფორმაციო სამსახურმა ტელესიუჟეტშიც გააშუქა.

ძალთა ფონდმა მეწარმე წლის შემაჯამებელი ფორუმი მოშეხვედრა თემაზე: წლის შედეგები და 2013 წლის გამოწვევები" 27 დეკემბერს ჩატარდა. ფორუმის მუშაობაში პარტნიორი ორგანიზაციების, არასამთავრობო სექტორის, აფხაზეთის მთავრობის, ქუთაისისა და ფოთის პროფესიული სასწავლებლების, საია-ს ქუთაისის ფილიალისა და მასმედიის წარმომადგენლები, "ქალთა სკოლის" და პროფორიენტაციის <u>გ</u>რენინგის მონაწილეობდნენ. მსმენელები შეხვედრას ესწრებოდნენ ის მეწარმეებიც, რომელთა ბიზნესები მეწარმე ფონდისა და ასოციაცია "ტოლერანტის" მიერ დაფინანსდა. ფორუმზე ფონდმა ანგარიში წარადგინა პროფორიენტაციის, "ადმინისტრაციული საქმისწარმოებისა და საქმიანი ეტიკეტის" კურსების, სოციალური მეწარმეობის პარგნიორ (სამტრენინგების, თავრობო, საგანმანათლებლო, არასამთავრობო) ორგანიზაციებთან საქმიანი ურთიერთიბების დამყარებისა და საერთო პროექტების შესახებ.

2013 წლისათვის ორგანიზაციამ ახალგაზრდა გოგონებთან და სა-შუალო ასაკის ქალებთან საგან-მანათლებო მიმართულებით და სო-ციალური მეწარმეობის კუთხით თა-ნამშრომლობა დაისახა.

პროფესიული განათლება - რეალური დასაქმების შანსი

გოგონებისთვის პროფესიული ორიენტაციის კურსების ორგანიზებით, მეწარმე ქალთა ფონდმა 150 ახალგაზრდას გადააწყვეტინა მომავალი პროფესიის არჩევა. ფონდის ხელშეწყობით კურსებზე მოსმენილი ინფორმაციისა და რეკომენდაციების შედეგად, პროფესიული განათლების მიღების მსურველები ქუთაისის საზოგადოებრივ კოლეჯ "იბერიასა" და ფოთის პროფესიულ სასწავლებელ "ფაზისში" ჩაირიცხნენ. ოთხთვიანი თეორიული სწავლების შემდეგ მოსწავლეებს პრაქტიკული მეცადინეობები ჩაუტარდათ.

როგორც ჟურნალის წინა ნომერში ავღნიშნეთ, მეწარმე ქალთა ფონდის ბენეფიციარებით სასწავლებლებში 8 ჯგუფი დაკომპლექტდა: ოთხი — "ფაზისში", ოთხიც "იბერიაში" გაიხსნა.

ქუთაისის საზოგადოებრივ კოლეჯ "იბერიაში" სწავლების I და II ეტაპები 68 სტუდენტმა უკვე დაასრულა, ფოთის პროფესიულმა სასწავლებელმა "ფაზისმა" კი 65 კურსდამთავრებული გამოუშვა. 15 გოგონამ სწავლების I საფეხური გაიარა. სწავლის პროცესში მოსწავლეებმა პრაქტიკული გამოცდილებაც მიიღეს. 85 გოგონა პროფსასწავლებლის დასრულებისთანავე დასაქმდა.

მკერავის, სასტუმრო საქმის მწარმოებლის, მიმტანის, კონდიტერის, მენეჯერის, დიზაინერდეკორატორის, კონსულტანტის, სტილისტის, მანდატურის პოზიციაზე

ქუთაისში – 50, ფოთში კი 35 კურსდამთავრებული მუშაობს. "მა-შინ, როდესაც დასაქმება საზოგა-დოების უმთავრეს პრობლემად რჩება, ფონდის ბენეფიციარ-მა კურსდამთავრებულებმა, ორგანიზაციის დაკვალიანებითა და ხელშეწყობით, სასურველი საქმე

იპოვეს", - სიამაყით გვამცნო მეწარმე ქალთა ფონდის ასისტენტმა დიანა ყურაშვილმა.

სამკერვალო ფაბრიკებში: "ესტე", "იმერი" და "ტექსტილი", რესტორნებში: "გრანდ პალასი", "გურულო", კაფე-"ქალაქური", ბარებში: "სანიმუშო", "ალიონი", საკონდიტრო "ოაზისში", ფოთის საზღვაო პორტში, საპატრულო პოლიციაში, მე-3 საჯარო სკოლაში, სამკერვალო სახლ "ნარნარში", საქართველოსა და სახალხო ბანკებში, სავაჭრო კომპანია "მშენებელი-91-ში", სავაჭრო (კენტრ "სავარძელში", სა(კეკვაო სტუდია "ალიონში", სილამაზის სალონ: "ჯულიანასა" და "ნათიაში" დასაქმებული კურსდამთავრებულების ყოველთვიური ანაზღაურება 150-400 ლარს შეადგენს. სტილისტები და მზარეულები თვეში საშუალოდ 500-650 ლარს იღებენ.

საქმიანობის ანალიზი სამომავლო მოქმედებებს განსაზღვრავს

მეწარმე ქალთა ფონდი მუდმივად აწარმოებს მის მიერ გაწეული საქმიანობის კვლევაანალიზს, ატარებს სამიზნე ჯგუფების ანკეტირებას. შედეგების გათვალისწინებით, სამომავლო მოქმედებებს განსაზღვრავს.

პროფესიულ სასწავლებლებში ჩატარებული კვლევა სტუდენ-ტების სწავლის, საინფორმაციო შეხვედრების, კონსულტაციების ხარისხის შეფასებას ისახავდა მიზნად.

"რამდენად კმაყოფილი ხართ სასწავლო პროცესით?", "რამ განაპირობა სწავლების მე-3 გადაწეტაპზე გაგრძელების ყვეტილება?" – ამ კითხვებზე პასუხები გამოკითხვაში ჩართულმა იმ 150 ბენეფიციარმა გასცა, რომლებიც ქუთაისის საზოგადოებრივ კოლეჯ "იბერიასა" და ფოთის პროფესიულ სასწავლებელ "ფაზისში" სწავლობენ.

გამოკითხულთაგან პროფსასწავლებელში მე-**3** საფეხურზე (პროფესიის უმაღლესი საფეხურის დაუფლებას ითვა-ლისწინებს) სწავლის გაგრძელე-

სურვილი ქუთაისში 35-მა, ფოთში კი 15 ბენეფიციარმა გამოთქვა. მათ მეწარმე ქალთა ფონდის მიერ ჩატარებული კონსულტაციებიც გაიარეს და მომავალი პროფესიის არჩევანი გააზრებულად გააკეთეს. კვლევის მონაცემებით, მოსწავლეთა შორის პოპულარობით მზარეულის, მკერავის, გამყიდველ-კონსულტანტის, სასტუმრო და სარესტორნო საქმის მწარმოებლის სპეციალობები სარგებლობს. "შრომის ბაზარზე" მოთხოვნადი პროფესიების ათვისება, გოგონებს დასაქმების მეტ შესაძლებლობებს მისცემს მომავალში, – აღნიშნა კოლეჯ "იბერიის" კარიერისა და პროფორიენტაციის მენეჯერმა ფატი ჯიქიძემ.

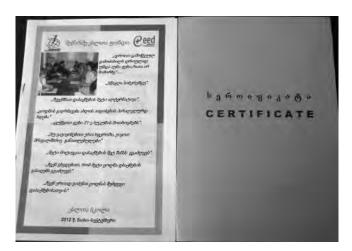

თანამედროვე პირობებში ინტეგრირების საწინდარი

მეწარმე ქალთა ფონდის მიერ ორგანიზებულ "ადმინისტრაციული საქმისწარმოებისა და საქმიანი ეტიკეტის ნორმების" შემსწავლელი კურსები პირველმა ნაკადმა დაასრულა.

ხუთთვიანი სწავლება ქუთაისში უმაღლესი განათლებისა და სხვადასხვა პროფესიის მქონე 12 ქალბატონმა გაიარა.

"ამ სკოლაში მოხვედრით უნიკალური შანსი მომეცა, — გვიამბობს სკოლის კურსდამთავრებული ფატი დვალიშვილი, — ქედს ვიხრი ყველა იმ ორგანიზატორის წინაშე, ვინც ჩემი ასაკის ქალბატონებისთვის იზრუნა და ეს სკოლა გახსნა. ამით იმის შანსი მოგვეცა, რომ შეგვძლებოდა თანამედროვე პირობებში ინტეგრირება, ახალი ტექნოლოგიებისათვის ფეხის აწყობა და ისეთი საგნების ათვისება, რომლებიც

ჩვენთვის ხელმიუწვდომელი იყო".

სასწავლო პროცესის დროს ქალთა სკოლაში მსმენელები იმ უნარ-ჩვევებსა და ცოდნას დაეუფლნენ, რაც დამსაქმებლისაგან მოეთხოვებათ.

სკოლის კურსდამთავრებულებს სწავლის დასრულების ნიშნად სერთიფიკატები გადაეცათ და მათივე ინიცივატივით დამზადებული ბუკლეტები დაურიგდათ.

ქალთა სკოლის რამდენიმე მსმენელი სწავლის პერიოდში დასაქმდა.

სხვადასხვა ასაკის ქალბატონებისთვის მსგავსი სახის სასწავლო პროგრამებისა და პროექტების განხორციელება ხელს უწყობს მათ გადამზადებასა და დასაქმებას.

2013 წლიდან დაინტერესებულ ქალბატონებს კვლავ მიეცემათ შესაძლებლობა ფონდის მიერ ორგანიზე-ბული სკოლის მსმენელები გახდნენ.

"სჯოლა ქალებისათვის" ფოთშიც ამუშავდა

პროექტი "სოციალურად დაუცველ ქალთა ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება დასავლეთ საქართველოში", რომელიც EED-ის მიერ ფინანსდება, დეკემბრიდან ქალაქ ფოთში ამუშავდა.

პროქტის ფარგლებში ქალაქში მეწარმე ქალთა ფონდის ინიციატივითა და ორგანიზებით ქალთა სკოლა გაიხსნა, სადაც ფოთში მცხოვრები 17 ქალბატონი "ადმინისტრაციულ საქმისწარმოებას და საქმიანი ეტიკეტის ნორმებს" ეცნობა კვალიფიციური პედაგოგების დახმარებით.

ჩვიდმეტივე მსმენელს უმაღლესი განათლება

აქვს მიღებული, თუმცა სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული ინგლისური ენის, კომპიუტერისა და საქმიანი დოკუმენტების წარმოების შესწავლა თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად სურთ. მათი უმრავლესობა ქ. ფოთის საკრებულოს თანამ-შრომელია.

დარეჯან ცქვიტარია (ფოთის საკრებულოს წევრი, სკოლის მსმენელი): მივესალმები მეწარმე ქალთა ფონდის ინიციატივას, რაც შეიძლება მეტი ქალბატონის ცოდნა გააღმავონ. ნათქვამია "სწავლა სიკვდიმდე შენია", სწორედ ამ მოტივაციით შეიკრიბნენ ეს ქალბატონებიც. აქ მიღებულ ცოდნას გამოიყენებენ

როგორც ოჯახში, ასევე სამსახურში, რაც ხელს შეუწყობს მათ კონკურენტუნარიანობას შრომით ბაზარზე.

მაკა ჩხეტია (სკოლის მსმენელი): მოხარული ვარ, რომ ეს პროექტი განხორციელდა ფოთში. დიდი მოლოდინი გვაქვს იმისა, რომ აქ მიღებულ ცოდნას პრაქტიკაში გამოვიყენებთ.

სასწავლო კურსი ტრადიციულად ხუთ თვეს მოიცავს. მეცადინეობები, მსმენელთა შეთანხმების საფუძველზე, კვირაში ხუთ დღეზეა გათვლილი. პროგრამა როგორც სალექციო მეცადინეობებს, ასევე ტესტირებებსა და სასემინარო მუშაობას ითვალისწინებს.

ფოთში საშუალო ასაკის ქალებისათვის ფონდის მიერ სკოლის გახსნის ინიციატივას, მხარდაჭერა ფოთის საკრებულომ და პროფესიულმა სასწავლებელმა

"ფაზისმა" გაუწიეს. სკოლის პედაგოგები ორგანიზაციამ "ფაზისის" ხელმძღვანელის ნინო ბაკურაძის რეკომენ-დაციით აიყვანა.

დ ა *ს ა ქ მ ე ბ ა*

პროფესია და მიღწეული შედეგები

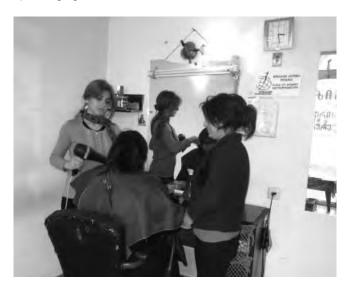
მეწარმე ქალთა ფონდი მუდმივად ინტერესდება იმ ახალგაზრდების ბედით, რომლებმაც პროფორიენტაციის ტრენინგები გაიარეს ფონდში და ორგანიზაციის ხელშეწყობით ქუთაისისა და ფოთის პროფესიულ სასწავლებლებში ჩაირიცხნენ. გოგონები სწავლასთან ერთად არჩეულ პროფესიებსაც ითვისებენ.

მკითხველს ჟურნალის წინა ნომერში სოფიკო ხვიჩიასა და ქეთი გაგუას სწავლაში მიღწეულ წარმატებებზე ვუამბეთ. ქუთაისის პროფესიულ სასწავლებელ "იბერიის" კურსდამთავრებულებს უკვე საკუთარი საქმე აქვთ. გოგონები რესტორან "რჩეულში" მიმტანებად მუშაობენ.

სოფიკო ხვიჩია: "თავისუფალი დრო თითქმის არ მრჩება, თუმცა ყველაფერს ვასწრებ. სამსახურმა მასწავლა დროის მიზნობრივად გამოყენება. ადრე ბინის ქირის გადახდაც გვიჭირდა, დღეს მეუღლესთან ერთად მეც ვმუშაობ. ოჯახში შემოსავალიც გაიზარდა. ჩემი შვილების მომავლის იმედი მომეცა".

ქეთი გოგუა: "მარტოხელა დედა ვარ, თუმცა აღარ მეშინია, რომ შვილებს რამე მოაკლდებათ. უკვე ვმუშაობ და საკუთარი შემოსავალიც გამიჩნდა. დედა ხელს მიწყობს ბავშვების გაზრდაში. ბევრი შრომა მიხდება, სწრაფად მომსახურებასაც მივეჩვიე. თავდაპირველად სამი მაგიდის დიზაინური გაფორმება მე-ვალებოდა, ახლა ხუთ მაგიდას ვემსახურები".

კოლეჯის კიდევ ერთი მოსწავლე ქუთაისში სილამაზის სალონ "ედელვაისში" მუშაობს. იამზე აბშილავამ პრაქტიკაც აქ გაიარა. საკუთარი სალონის გახსნაზე ოცნებობს, სახელწოდებაც კი შერჩეული აქვს - "მშვენიერება": "ძალიან მინდა სტაბილური სამსახური მქონდეს. დეკემბერში სასწავლებელს ვამთავრებ და სამმა ჯგუფელმა ფართის დაქირავება და ბიზნესის წამოწყება გადავწყვიტეთ. სტილისტის პროფესია რომ შევისწავლე, მეწარმე ქალთა ფონდისა და კოლეჯის დამსახურებაა".

φ s b s f θ g δ s

საზოგადოებრივ კოლეჯ "იბერიასა" და პროფესიულ სასწავლებელ "ფაზისში" ახალგაზრდები კომპიუტერული გრაფიკოსის, მზარეულის, კონდიტერის სპეციალობებს, სარესტორნო და სამკერვალო საქმეს ეუფლებიან.

სტუდენტების ერთმა ნაწილმა სწავლა დეკემბერში დაასრულა. დღესდღეობით ქუთაისის სასწავლებლის კურსდამთავრებული ფონდის 15 ბენეფიციარი ქალაქ-ში ირანელების მიერ გახსნილ სამკერვალო საწარმოში მუშაობს, მათი ყოველთვიური ხელფასი 250 ლარით განისაზღვრა.

ფოთის პროფესიულ სასწავლებელ "ფაზისის" 35 სტუდენტიც დასაქმდა.

ფატი დვალიშვილი ერთ-ერთია, ვინც მეწარმე ქალ-თა ფონდის მიერ ორგანიზებული "ადმინისტრაციული საქმისწარმოებისა და საქმიანი ეტიკეტის ნორმების შემსწავლელი 5-თვიანი კურსები გაიარა. ამჟამად ის მე-5 საჯარო სკოლაში მუშაობს. რუსული ენის წრე ჩამოაყალიბა და მოსწავლეებს რუსულ ენასა და ლიტერატურას აზიარებს. 19 წელი მე-17 საჯარო სკოლაში იმუშავა, ერთი პერიოდი საერო დამოუკიდებელ სკოლა "დვირეში" ასწავლიდა. სტომატოლოგის ასისტენტის პროფესიაც კი "მოირგო" უმუშევარი რომ დარჩა: "საერთო პროფილის მედდა ვარ, საუნივერსიტეტო განათლება მივიღე რუსული ენის სპეციალობით და სასწავლო პროგრამით ეს პროფესიაც შეგვასწავლეს", - გვითხრა ფატიმ მისთვის

ჩვეული ექსპრესიული მანერით. მეწარმე ქალთა ფონდს უმადლის დამატებითი ცოდნის მიღების შესაძლებლობა რომ მიეცა: "ყოველთვის მქონდა სურვილი ინგლისური ენა და კომპიუტერული უნარები მცოდნოდა, თუმცა ჩემი მატერიალური შესაძლებლობებით ვერ მოვახერხე". ამბობს, რომ ახლა "წელგამართული დადის", რადგან აღარ ეშინია დამსაქმებლის "მრისხანე" კითხვის — იცის თუ არა კომპიუტერი და უცხო ენა. "ქალთა სკოლაში" მიღებული ცოდნისა და გამოცდილების მქონეს, აღარ აკმაყოფილებს ამჟამინდელი საქმიანობა. საკუთარი ენერგეტიკისა და შემოქმედებითი შესაძლებლობების შესაფერისი სამსახურის ძიებაში თვლის, რომ მეწარმე ქალთა ფონდის ხელშეწყობით იპოვა საკუარი ადგილი "ახალ ყოფაში".

მეფუგარეებისა და მესათბურის ახდენილი ოცნება

ეკონომიკური სიდუხჭირის თემა საქართველოში ვინმეს ნაკლებად გააკვვირვებს. სიღარიბე ჯერ კიდევ გადაუჭრელ პრობლემად რჩება. დაუსაქმებლობის გამო მოსახლეობის მნიშვნელოვან ნაწილს საკუთარი თავის რჩენა უჭირს, უმუშევართა რაოდენობა კი სულ უფრო მატულობს.

მეწარმე ქალთა ფონდმა პროექტის "სოციალურად დაუცველ ქალთა ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება დასავლეთ საქარველოში" ფარგლებში არაერთი ადამიანის დასაქმებას შეუწყო ხელი. ძირითადად სოციალურ მეწარმეობასა და მცირე ბიზნესში სამუშაო ადგილების შექმნით.

პარგნიორ ორგანიზაცია სამ(კხეფონდმა ჯავახეთის რეგიონულ ასოციაცია "ტოლერანტთან" ერთად იმერეთში, სამტრედიის რაიონის სოფელ დასახლების მე-9 უბანში მცხოვრებ მესხებს ტრენინგი ჩაუტარა. გამარჯვებული ბიზნესავტორებმა პროექტების დაფინანსება მიიღეს, შედეგად "მეფუტკრეობისა" და "სასათბურე" საოჯახოსოციალური მეურნეობები შეიქმნა.

ფუტკრებს ლეიდა კამალოვა, ჯაბარ კამალოვი, გულსანა ეიუბოვა, მახადინ ეიუბოვი და ლერი ტონია უვლიან. "ფუტკრის 20 ოჯახი გვყავს. 20-დან 15-ი ასოციაცია "ტოლერანტმა" შეგვიძინა, 5 ოჯახი მეწარმე ქალთა ფონდმა. თავზე დავტრიალებთ მათ, კარგი შემოსავლისა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების იმედით. ფონდმა გამბედაობა შეგვძინა. ადგილობრივ მოსახლეობასთანაც ხშირად ვურთიერთობთ".

მახადინ ეიუბოვს ფუტკრებთან ურთიერთობის ყველაზე მეტი გამოცდილება აქვს: "მწერები ზამთრის საკვებით მოვამარაგეთ, ოჯახების გასაძლიერებლად. მაისში თაფლსაც ბლომად ამოვიღებთ".

იანეთელი მეფუტკრეები მაღაზიის გახსნასაც გეგმავენ, სადაც ნატური თაფლის, სანთლის, ფიჭისა და მიწის თხილის რეალიზაცია მოხდება.

მუზაფარ იზნომ სასათბურე მეურნეობის გასამართად რამდენჯერმე სესხის აღებაც დააპირა. თუმცა ვერ გარისკა. ბიზნესში მხარდაჭერა მეწარმე ქალთა ფონდმა და ასოციაცია "ტოლერანტმა" გაუწიეს: "ტრენინგების შემდეგ გადავწყვიტე საკუთარი საქმე დამეწყო და "მესათბურეობაზე" დავწერე პროექტი. მეწარმე ქალთა ფონდში თეორიული საკითხების გაცნობის შემდეგ კონსულტაციები გავიარე "სოციალურ მეწარმეობაში" და ასოციაცია "ტოლერანტისა" და მეწარმე ქალთა ფონდის საგრანტო კონკურსში მივიღე მონაწილეობა".

პროექტმა გაიმარჯვა. მიღებული გრანტით სათბური ააწყო, რომლის სიგრძე 42 და სიგანე 10 მეტრია. თებერვალში ცერეცოსა და სხვადასხვა სახის მწვანილის მოყვანას აპირებს, შემდგომ კი მათი ბოსტნეული კულტურით ჩანაცვლებას. თანაავტორებთან ერთად ნერგების გამოყვანასაც ფიქრობს. ამბობს, რომ შეცდომების თავიდან ასაცილებლად, ბევრ რამეს გამოცდილი მესათბურეებისაგან სწავლობს.

3 5 6 6 6 6 6 6 9 8 6

მრგვალი მაგიდა გენდერულ საჯითხებზე

"გენდერული თანასწორობის და ქსელის პოლიტიკურად გაძლიერების" თემა განიხილებოდა 28 ნოემბერს ქუთაისში საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდისა (IFES) და გენდერული თანასწორობის ქსელის მიერ ორგანიზებულ შეხვედრაზე.

დისკუსიაში, რომელიც მრგვალი მაგიდის ფორმატით წარიმართა, პოლიტიკოსები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების, არასამთავრობო სექტორისა და მედიის წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ.

ღონისძიებას ესწრებოდა "გენდერული ქსელის" წევრი მეწარმე ქალთა ფონდი, რომელსაც ქალთა პრობლემებზე მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება აქვს.

ფონდის ხელმძღვანელის მერი გელაშვილის თქმით, შეხვედრაზე მყოფ არასამთავრობო ორგანიზაციებს სხვადასხვა საკითხებთან ერთად აინტერესებდათ პარლამენტარების მოსაზრებები, თუ როგორ შეიძლება აისახოს საკანონმდებლო დონეზე გენდერული თანასწორობა: "დისკუსიის დროს არაერთგზის გაესვა ხაზი პოლიტიკაში ქალის მონაწილეობის და მისი შესაძლებლობებისა და როლის გაძლიერების აუცილებლობას".

შეხვედრა, რომელიც გენდერული თანასწორობის ქსელის (საკოორდინაციო საბჭოს მჯდომარე მანანა მებუკე) გენდერულ თემებზე მომუშავე ორგანიზაციების ერთგვარ პრეწარმოადგენდა, ზენტაცეიასაც აღნიშნულ საკითხებზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას, ამ კუთხით ქალების გააქტიურებას და ჩართულობას ისახავდა მიზნად.

ცნობისათვის: მეწარმე ქალთა ფონდი არის "საერთაშორისო ქალთა ორგანიზაცია AWID"-ის, ქალთა გაერთიანება "ვმუშაობთ ერთად კავკასიაში", CRINGOსამხრეთ კავკასიის არასამთავრობო ორგანიზაციათა ქსელის", ორგანიზაციების "ქალთა ერთობა მშვიდობისათვის", "მშვიდობის ქარავანის", "საერთაშორისო ორგანიზაციის "ოჯახური ძალადობის შემცირება", WECF (ქალთა საერთო მომავალი ევროპაში), საერთაშორისო ორგანიზაცია "Pease One Day"-ს, "პოლიტიკაში გენდერული თანასწორობის" "აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების ფორუმის საქართველოს ეროვნული პლატფორმის", ქუთაისის არასამთავრობო ორგანიზაციათა ქსელის" წევრი.

მეწარმე ქალთა ფონდის საქმიანობით უცხოელი ყოლეგები დაინგერესდნენ

მეწარმე ქალთა ფონდმა 7 ნოემბერს SALTO აღმოსავლეთ ევროპისა და კავკასიის რესურს(კენტრის ინი(კიატივით გამართულ არასამთავრობო ორგანიზაციების შეხვედრაში მიიღო მონაწილეობა. ღონისძიება ქუთაისში ევროკავშირის პროგრამის "ახალგაზრდობა მოქმედებაში" (Youth in Action) ფარგლებში ჩატარდა. საზოგადოების ხილვადობისა და ინფორმირებულობის ხელშეწყობის მიზნით მოწყობილ შეკრებაზე ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციები სხვადასხვა "გაცნობითი ვიზიტით" ქვეყნიდან ჩამოსულ 31 კოლეგას მასპინძლობდნენ. შეხვედრის მონაწილეთა ურთიერთინტერესი მომავალში შესაძლო პარტნიორობისა და კავშირების დამყარების პერსპექტივით იყო განპირობებული.

ღონისძიების ფორმატიდან გამომდინარე, ორგანიზაციებს პრეზენტაციის საშუალება მიეცათ მათსავე მიერ მოწყობილ სტენდებთან. მეწარმე ქალთა ფონდმა საქმიანობის ამსახველი ვიზუალური მასალა წარადგინა ბანერების, ბეჭდური პროდუქციის — მეთოდური სახელმძღვანელოს "მცირე ბიზნესის საფუძვლები" და ჟურნალების "ქალი და ბიზნესი", "ჩვენ — ლიდერები" სახით. პრეზენტაციის შემდეგ ფონდის საქმიანობით დაინტერესუბული ორგანიზაციების ყურადღება ქალთა განათლების ამაღლებისა და გოგონათა პროფორიენტაციის კურსების არსებობამ მიიქცია.

მსგავსი მიმართულებებით მომუშავე რამდენიმე ორგანიზაციამ შესაძლო პარტნიორობაზე აზრი გამოთქვა. "ეს დაინტერესება, ვფიქრობთ, სხვა ქვეყნებში ჩვენი ორგანიზაციების საერთო ინტერესების გაზრდის საწინდარი იქნება", — ივარაუდა "Youth District AB" ("ახალგაზრდული რაიო-ნის") შვედმა წარმომადგენელმა ამი სტალსტიერნამ.

მეწარმე ქალთა ფონდისადმი უცხოელების მხრიდან ისმებოდა კითხვები, თუ რატომ არის ორ-განიზაცია მხოლოდ მდედრობითი სქესის განათლებაზე ორიენტირებუ-

ლი. თუმცა, ზოგი თავადვე ასკვნიდა, რომ ქალთა ცნობიერების ამაღლება ხელს შეუწყობს ქალებისადმი მიმართული ძალადობის პრევენციას.

"SALTO EECA"-ს ეგიდით მონყობილ შეკრებაზე კიდევ ერთხელ გამოიკვეთა არასამთავრობო სექტორის მნიშვნელობა. აღინიშნა ისიც, რომ საქართველოში არსებული პრობლემები არანაკლებ აქტუალურია უცხოურ ქვეყნებში. თუმცა, ერთობლივი ძალებითა და აზრთა გაცვლა-გამოცვლით შესაძლებელია მათი პრევენცია, საბოლოოდ კი შემცირება.

ფონდის ჟურნალში სტუდენტები ითანამშრომლებენ

მეწარმე ქალთა ფონდმა აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი გააფორმა.

დოკუმენტს ხელი 2012 წლის 5 დეკემბერს მოეწერა. "უნივერსიტეტთან ჩვენი თანამგანპირობებულია შრომლობა იმით, რომ, რადგან ახალგაზრდებთანაც ვმუშაობთ, სურვილი გვაქვს, უნივერსიტეტის სტუდენტებმა უკეთ გაიგონ, თუ რა არის და რით არის დაკავებული არასამთარობო ორგანზაცვიები და გაეცნონ ჩვენს საქმიანობას. ჩვენ ხომ ის სექტორი ვართ, რომელიც საზოგადოებრივ აზრს ქმნის. საჭიროა ახალგაზრდებიც აქტიურად ჩაებან ამ პროცესში", – განმარტა ფონდის ხელმძღვანელმა მერი გელაშვილმა.

ფონდის თავმჯდომარისა და უნივერსიტეტის რექტორის მიერ დადებული შეთანმების თანახმად, მეწარმე ქალთა ფონდი უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის სპეციალობის სტუდენტების სტაჟირებას უზრუნველყოფს ორგანიზაციის ბეჭდურგამოცემაში.

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის გიორგი ღავთაძის თქმით, ქალთა ფონდთან ხელშეკრულების გაფორმება კიდევ ერთი დასტურია იმისა, რომ უნივერსიტეტი ღია არის ასეთი ტიპის ურთიერთობებისათვის: "დღეს ხელმოწერილი მემორანდუმი და ეს ორგანიზაცია იმიტომ არის საინტერესო ჩვენთვის, რომ მათი საქმიანობის არეალი საკმაოდ ვრცელია. აქვთ

საკუთარი გამოცემა და კარგი გამოცდილება მეწარმეობის სწავლების კუთხით".

მეწარმე ქალთა ფონდი უნივერსტეტის სტუდენტებისათვის სპეციალური პროგრამების განხორციელებას გეგმავს. სათანამშრომლოდ შერჩეული ახალგაზრდე- ბი ორგანიაციის ჟურნალში "ჩვენ – ლიდერები" პრაქ-ტიკული საქმიაობით პროფესიული უნარ-ჩვევების დაუფლებას შეძლებენ.

"16 JJ&ᲘᲣᲠᲘ ᲓᲦᲔ – ᲛᲘᲛᲐᲠ**Თ**ᲣᲚᲘ

ყოველწლიურად 25 ნოემბრიდან 10 დეკემბრის ჩათვლით მსოფლიო საზოგადოება საერთაშორისო საინფორმაციო კამპანიაში ერთვება, რომელიც ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ეწყობა. მეწარმე ქალთა ფონდი სხვადასხვა ღონისძიებებით და აქტივობებით შუერთდა საერთაშორისო ინიციატივას, რომელიც იმ დღიდან აღინიშნება, როდესაც სამართლიანობისა და დემოკრატიისათვის მებრძოლი დები მირაბელები მოკლეს დომინიკეში.

გენდერული ძალადობის წინააღმდეგ 16 დღიანი კამპანია 1991 წლიდან ეწყობა. მონაწილეებმა თარიღად 25 ნოემბერი — საერთაშორისო დღე ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ და 10 დეკემბერი — ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დღე – შეარჩიეს. ქალთა მიმართ ძალადობა სიმბოლურად დააკავშირეს ადამიანის უფლებებთან და ამით ხაზი გაესვა, რომ ამგვარი ძალადობა ადამიანის უფლებების დარღვევას

წარმოადგენს.

2012 წლის 16 დღიანი კამპანიის დაწყებას მიეძღვნა 25 ნოემბერს აფხაზეთის საზღვართან გამართული ღონისძიება. ენგურს გაღმა მდებარე სოფელ ხურჩაში "ნაციონალური სამზარეულოს ფესტივალს" უმასპინძლეს. საქართველოს იმ რეგიონში, რომელიც სიმბოლურად ძალადობის, ანუ კონფლიქტის ზონად მიიჩნევა.

ᲜᲐᲪᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲛᲖᲐᲠᲔᲣᲚᲝᲡ ᲤᲔᲡᲢᲘᲕᲐᲚᲘᲡ ᲡᲘᲛᲑᲝᲚᲣᲠᲘ ᲓᲐᲢᲕᲘᲠᲗᲕᲐ

აფხაზეთის საზღვართან საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების და სხვადასხა კუთხის წარმომადგენლებმა, მათ შორის ოსებმა და აფხაზებმა, ტრადიციული კერძები დააგემოვნებინეს იქ შეკრებილ მრავალრიცხოვან საზოგადოებას. ღონისძიების მონაწილეები კმაყოფილებას გამოხატავდნენ ფესტივალზე მიწვევისა და თავიანთი ეროვნული კულინარიული ნიმუშების ჩვენების შესაძლებლობის და მშვიდობიანი ურთიერთობის გამო.

ხურჩაში მოწყობილ "ნაციონალური სამზარეულოს გამოფენაზე" მეწარმე ქალთა ფონდი სოფ. იანეთში მცხოვრები მესხი ბენეფიციარების მიერ დამზადებული ეროვნული კერძებით წარსდგა. ფონდის მიერ მოწყობილ კულინარიულ და საინფორმაციო კუთხეს წარწერით "მესხური სამზარეულო: სამტრედია – იანეთი" უწყვეტი ხალხმრავლობა გამოარჩევდა. ჟურნალისტები ინტერვიუებს იწერდნენ, საერთაშორისო ორგანიზაციის წარმომადგენლები იანეთელ მესხებსა და ქალთა ფონდის შესახებ ვრცელი ინფორმაციით ინტერესდებოდნენ, დამთვალიერებლები კულინარული ნიმუშების რეცეპტებს ინიშნავდნენ.

იანეთელმა ლეიდა კამალოვამ, რომელმაც ლეილა ხოზრევანიძესა და მაია იპრაგიმოვასთან ერთად ფესტივალზე მესხური კერძები წარადგინა, აღნიშნა, რომ ღონისძიებაში მონაწილეობა მისთვის მნიშვნელოვანი იყო: "მომეცა შანსი, მეჩვენებინა ჩემი კუთხის სამზარეულო. იმ საზოგადოების და ქვეყნის სრულფასოვან ნაწილად ვიგრძენი თავი, სადაც ფესტივალი ასოციაცია "მშვიდობიანი და საქმიანი კავკასიის" ინიციატივით გაიმართა". ასოცოაციის თავმჯდომარე ალუ გამახარიას

განმატებით, ამ ღონისძიების საზღვრისპირა სოფელში მოწყობას სიმბოლური დატვირთვა აქვს. მსგავსი ხასიათის ღონისძიებები ხელს შეუწყობს ქართულ-აფხაზური და ქართულ-ოსური ურთიერთობების მშვიდობიან მოგვარებას.

მეწარმე ქალთა ფონდი საერთაშორისო კამპანიის აქტიური მონაწილეა და სხვადასხვა ფორმით ერთვება ამ აქციაში. ძალადობის საკითხებში ქალთა სოლიდარობის დემონსტრირების და საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების მიზნით 2012 წელსაც არაერთი ღონისძიება ჩაატარა საზოგადოების სხვადასვა ჯგუფებთან: სტუდენტებთან, პროფესიული სასწავლებლების მოსწავლებთან, ქალთა სკოლის მსმენელებთან ქუთაისსა და ფოთში. ასევე, მოაწყო საინფორმაციო შეხვედრები, დებატები, "მრგვალი მაგიდა", სატელევიზიო და რადიო დისკუსიები.

ᲒᲔᲜᲓᲔᲠᲣᲚᲘ ᲫᲐᲚᲐᲓᲝᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ"

ᲐᲙᲐᲙᲘ ᲬᲔᲠᲔᲗᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲡᲘᲢᲔᲢᲘ

30 ნოემბერს ორგანიზაციამ დისკუსია ძალადობის ფორმებზე, გამომწვევ მიზეზებსა და პრევენციის გზებზე ჟურნალისტიკისა და სამართალმცოდნეობის სპეციალობის 30-მდე სტუდენტთან მოაწყო. ისინი 16 აქტიური დღის თანამონაწილენი გახდნენ და კიდევ ერთხელ შეახსენეს ერთმანეთს, რომ ნებისმიერს აქვს უფლება იცხოვროს ძალადობის გარეშე.

ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲣᲚᲘ ᲡᲐᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲑᲔᲚᲘ "ᲤᲐᲖᲘᲡᲘ"

3 დეკემბერს ფონდის აქციას ფოთშიც შეურთდნენ. პროფსასწავლებელის მოსწავლეები გაეცნენ ინფორმაციას 16 დღიანი კამპანიის შესახებ. აქციისადმი სოლიდარობა მოსწავლეებთან ერთად პედაგოგებმაც გამოხატეს. შეკრებილებმა არაერთ საკითხზე ისაუბრეს: აგრესია, ძალადობის მასშტაბები, კანონი ძალადობის წინააღმდეგ, სოციალური პასუხისმგებოლობა. ძალადობას არა მხოლოდ კამპანიის დროს, არამედ ყოველდღიურად და ყველგან უნდა დავუპირისპირდეთ, - ასეთი იყო მონაწილეთა აზრი.

ᲤᲝᲗᲘᲡ "ᲡᲐᲨᲣᲐᲚᲝ ᲐᲡᲐᲙᲘᲡ ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲡᲙᲝᲚᲐ"

ფოთის საკრებულოში ფონდის მიერ ორგანიზებულ "საშუალო ასაკის ქალთა სკოლის" მსმენელებმა ყურადღება ძირითადად ოჯახურ და ფსიქოლოგიურ ძალადობაზე გაამახვილეს. ითქვა, რომ რაც შეიძლება ვრცელი ინფორმაცია უნდა მიეწოდოს ადამიანებს ამ საკითხზე, რადგან მსხვერპლის როლში არ აღმოჩნდნენ. "სახელმწიფომ ყოველთვის უნდა იზრუნოს, რომ მოძალადეები ნაკლებად გვყავდეს საზოგადოებაში და ძალადობის მსხვერპლიც მაქსიმალურად დაცული იყოს"- აღნიშნა საკრებულის წევრმა და სკოლის მსმენელმა დარეჯან ცქვიტარიამ.

ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲠᲘᲕᲘ ᲙᲝᲚᲔᲯᲘ "ᲘᲑᲔᲠᲘᲐ"

6 დეკემბერი. მეწარმე ქალთა ფონდმა ძალადობის პრობლემაზე ქუთაისის პროფესიული სასწავლებლის მოსწავლეებსა და თანამშრომლებთან იმსჯელა. როგორც ფონდის, ასევე კოლეჯის წარმომადგენლებმა განიხილეს ძალადობის გამომწვევი მიზეზები, ეკონომიკური, სოციალური და იურიდიული ასპექტები.

ძალადობა სხვადასხვა ფორმით და ყველა სფერო-ში არსებობს, უნდა დავსახოთ გზები ამ პრობლემის აღმოსაფხვრელად, - ასეთი იყო ყველა შეხვედრის მონაწილეთა საერთო განწყობა.

"16 ᲐᲥᲢᲘᲣᲠᲘ ᲓᲦᲔ – ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲔᲜᲓᲔᲠᲣᲚᲘ ᲫᲐᲚᲐᲓᲝᲑᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲛᲓᲔᲒ"

დამოუკიდებლობა და ინფორმირებულობა ძალადობის წინააღმდეგ

10 დეკემბერს, ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო დღეს, მეწარმე ქალთა ფონდმა 16 დღიანი საერთაშორისო კამპანია ძალადობის წინააღმდეგ მრგვალი მაგიდის მოწყობით დაასრულა.

სლოგანით "არა ძალადობას", "ძალადობა – ბოროტებაა", "მსხვერპლს იცავს კანონი", "ცოდნით ვძლიოთ ძალადობას" გამოხატული პოზიციით, ფონდმა კიდევ ერთხელ შეახსენა საზოგადოებას გლობალური პრობლემის შესახებ.

იურისტები, ფსიქოლოგები, ლექტორ-მასწავლებლები, პროფესიული კოლეჯის მოსწავლეები, ადგილობრივი და აფხაზეთის მთავრობების, არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები ორსაათნახევარი მსჯელობდნენ ძალადობის მასშტაბებსა და მის მიმართ საზოგადოების დამოკიდებულებაზე.

დისკუსიის დაწყებამდე მონაწილეებს წლევანდელი კამპანიის მიზნებსა და ამოცანებზე მიეწოდათ ინფორმაცია:

მერი გელაშვილი (მეწარმე ქალთა ფონდის თავმჯდომარე): არაერთი წელი მიმდინარე კამპანიის შედეგია, რომ დღეს შედარებით თამამად საუბრობენ ადამიანები ძალადობასა და მასთან ბრძოლის საშუალებებზე. ცოდნით, ინფორმირებულობით, განათლების მიღებითა და ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესებით შესაძლებელი გახდება ამ პრობლემის დაძლევა".

პასუხად კითხვებზე, თუ როგორ ხდება ძალადობის ფაქტებზე რეაგირება ხელისუფლების მხრიდან, ვის უნდა მიმართოს მსხვერპლმა და დაცვის რა საშუალებები გააჩნიათ მათ, თამარ ფაჩულიამ (საია-ს ქუთაისის ფილიალის თავმჯდომარე) განმარტა, რომ ჩვენ ქვეყანაში ადამიანის უფლებების დაცვას და ძალადობის პრევენციას ითვალისწინებს კანონი "ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ". თუმცაღა ეს კანონი სრულყოფილად ვერ მუშაობს ფინანსურ ნაწილში შესრულების მექანიზმის გაუმართაობის გამო".

ნოდარ ჯიქია (საია-ს ქუთაისის ფილიალის პროგრამების დირექტორი): "პრობლემა რომ მოგვარდეს, თავდაპირველად კანონმდებლობით გათვალისწინებული ფინანსური აქტივობები უნდა შესრულდეს. თავის დროზე კანონში ცვლილებების მხოლოდ ის ნაწილი იქნა მხარდაჭერილი, რომელიც ფინანსურ უზრუნ-ველყოფას არ საჭიროებდა. დაუფინანსებელი დარჩა საკითხები, რომლებიც თანხებს მოითხოვდა. ამ კუთ-ხით არც 2013 წლის ბიუჯეტში შევიდა ცვლილებები".

მრგვალი მაგიდის მონაწილეებმა ისაუბრეს იმ შედეგებსა და ემოციურ სტრესებზე, რაც შეიძლება მსხვერპლს დაემართოს, განსაკუთრებით ბავშვებს:

გოჩა გიორგიძე (ფსიქოლოგი, NCDC იმერეთის განყოფილების უფროსი): "ბავშვებს არ უნდა ჰქონდეთ ძალადობასთან შეხება როგორც ოჯახში, ასევე საზოგადოებაში. მეტი ყურადრება და პატივისცემა ესაჭიროებათ პატარებს მშობლებისა და პედაგოგებისაგან, რათა მათში მოძალადემ "არ გაიღვიძოს".

ფატი დვალიშვილი ("ქალთა სკოლის" კურსდამთავრებული): "ძალადობას არასწორი აღზრდა, ძალადობრივი გარემო იწვევს. ძალადობა არის ყველგან – შინ, ქუჩაში, სკოლაში. მე, როგორც პედაგოგს, მიმაჩნია, რომ მის აღმოსაფხვრელად მონდომება და დიდი მუშაობაა საჭირო. ძალადობა საკუთარ თავზეც გამოვცადე და მასზე გამარჯვება ჩემი ძლიერი ხასიათის დამსახურებაა. ოჯახის დანგრევით ყველაფერი არ მთავრდება. ყველა ქალს ვურჩევ, გაეცნონ კანონს ძალადობის შესახებ".

ძალადობა სხვადასხვა ფორმით გვხვდება, ყველა სფეროში. სტატისტიკური მონაცემებით, მსოფლიოში ყოველი მე-4 ქალი ძალადობის მსხვერპლია. ზოგიერთი ფაქტორის, თუნდაც საზოგადოებაში დამკვიდრებული ტრადიციებისა თუ სტერეოტიპების გამო, ისინი

ხშირად ვერ მოქმედებენ საკუთარი ნება-სურვილის და არჩევანის შესაბამისად.

აინურ კამალოვა (სოფ. იანეთში მცხოვრები მესხი): "იანეთის დასახლებაში პირველი მესხი გოგონა ვარ, რომელმაც განათლების მიღება გადავწყვიტე. ასეთ შეხვედრაზეც პირველად ვარ. მეწარმე ქალთა ფონდის დამსახურებით ვსწავლობ – პროფესიულ სასწავლებელ-ში კერვის ტექნოლოგიას ვითვისებ. დედა ფონდის ბენეფიციარია და საოჯახო ბიზნესიც ორგანიზაციის მატერიალური მხარდაჭერით წამოიწყო".

საზოგადოებაში განსაკუთრებით ტაბუდადებულია ოჯახში ძალადობის თემა. დიდი ხნის განმავლობაში ძალადობა ოჯახში მიიჩნეოდა როგორც კერძო, შინაური საქმე. სახელმწიფო და საზოგადოება არ იღებდა ვალდებულებას ამგვარი ძალადობა სოციალურ პრობლემად ეღიარებინა.

ქრისტინე მეძველია ("ქალთა სკოლის" კურსდამ-თავრებული): ".ძალადობის მსხვერპლს სხვადასხვა მიზეზების გამო არ უნდა განცდილის შესახებ ხმამაღლა საუბარი. საზოგადოება ხშირ შემთხვევაში მიიჩნევს, რომ ასეთი პრობლემა იქვე უნდა გადაწყდეს, სადაც ხდება. მსხვერპლი ძალადობის პირისპირ მარტო რჩება და გამოდის დაუსრულებლად უნდა ითმინოს".

ძალადობა კომპლექსური პრობლემაა და არ არსებობს სამოქმედო გეგმა, რომელიც ყველა სიტუაციას მოერგება. შეხვედრაზე ითქვა, რომ ქალთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ძალადობის აღკვეთა, მისგან თავისდაღწევა სხვადასხვა მექანიზმებით, მათ შორის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაძლიერებით, განათლების ხელშეწყობით, დასაქმებით უნდა მოხდეს.

ზაზა ჩაჩავა (იმერეთში აფხაზეთის მთავრობის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელი): "საზოგადოება უფრო გააქტიურებული და ინფორმირებულია წინა წლებთან შედრებით. დღეს უკვე თამამად საუბრობენ ქალთა წინაშე წამოჭრილი პრობლემების შესახებ. მეწარმე ქალთა ფონდი ის ორგანიზაციაა, რომელიც განათლების უზრუნველყოფით და დასაქმების მხარდაჭერით სოციალურად დაუცველი და დევნილი ქალბატონებისა თუ გოგონების დამოუკიდებლობას უწყობს ხელს. დამოუკიდებელი და ინფორმირებული ადამიანი კი ძნელად ხდება ძალადობის მსხვერპლი".

დისკუსია, როგორც ექსპერტმა, ალუ გამახარიამ (ასოციაცია "მშვიდობიანი და საქმიანი კავკასია") შეაჯამა, და მონაწილეებს პრობლემაზე მსჯელობის პროცესში ჩამოყალიბებული სამოქმედო რეკომენდაციები შეახსენა. მან აღნიშნა, რომ ძალადობა – გლობალური პრობლემაა და სისტემურ მიდგომას საჭიროებს: "ცემითა და ძალმომრეობით ძალადობას ვერ გავუმკლავდებით. თუმცა ყოველმა ადამიანმა უნდა გააცნობიეროს, თუ სად იწყება და მთავრდება "მუშტის ქნევის თავისუფლება".

"ომი და მშვიდობა" გამოფენის ობიექტივში

მშვიდობის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით მეწარმე ქალთა ფონდმა გამოფენა-კონ-ფერენცია მოაწყო. თარიღი გაეროს გენერალური ასამბლეის მიერ 1981 წელს დაწესდა და ყოველ-წლიურად აღინიშნება მსოფლიო საზოგადოების მიერ.

"მდგრადი მშვიდობა – მდგრადი მომავალი" – ამ სახელწოდების ღონისძიებაზე ორგანიზაციამ ომისა და მშვიდობის ამსახველი ფოტოკადრები და ცნობილი ადამიანების იგივე თემატიკის გამონათქვამები წარმოადგინა.

გამოფენა ფონდის ხელმძღვანელმა მერი გელაშვილმა გახსნა. მან მშვიდობის აუცილებლობაზე გაამახვილა ყურადღება და ისაუბრა ორგანიზაციის ჩართულობაზე სამშვიდობო პროცესების დარეგულირებაში: "გადავწყვიტეთ სწორედ ამ ფოტომასალის ჩვენებით შევხმიანებოდით ისეთ გლობალურ პრობლემას, როგორიც ომი და მშვიდობაა. ჩვენი ორგანიზაცია საერთაშორისო ქსელის "Peace One Day"-ს წევრია და მსოფლიო საზოგადოებასთან ერთად კიდევ ერთხელ გამოვხატეთ ამ საკითხზე ჩვენი პოზიცია".

გამოფენაზე მყოფი ფონდის თანამშრომლები, ბენეფიციარები, პარტნიორი ორგანიზაციისა და ადგი-

ლობრივი მედიის წარმომადგენლები ერთხმად გამოთქვამდნენ თავიანთ გამოსვლებში, რომ საზოგადოებამ ყველაფერი უნდა იღონოს იმისათვის, რომ აღარ დაუშვას სისხლისმღვრელი ომები და კონფლიქტები ქვეყანასა და მსოფლიოში. კულტურულ-ჰუმანიტარულ ფონდ "სოხუმის" თავმჯდომარემ ალა გამახარიამ ერთგვარი მიმართვა გააკეთა საზოგადოებისადმი და აქცენტი მშვიდობის მნიშვნელობასა და მის შესანარჩუნებლად განსახორციელებელ ნაბიჯებზე გაამახვილა.

გაეროს მიერ 20 წლის წინ დაარსებული მშვიდობის დღე ყოველწლიურად 21 სექტემბერს აღინიშნება.

βვენი უფლებები:

უფლებების ცოდნა საკუთარი კეთილდღეობისთვის

"მყავს ძმა და მაინტერესებს, მეკუთვნის თუ არა რაიმე წილი მშობლების ქონებიდან?", "შეუღლების დროს რამდენად აუცილებელია მეუღლეებს შორის ქორწინების დარეგისტრირება, თუ საკმარისია რელიგიური წესით ჯვრის დაწერა?", "რა შედეგი შეიძლება მოჰყვეს ადრეულ ასაკში ქორწინებას?" – ამ კითხვებზე პასუხებით ქუთაისის საზოგადოებრივ კოლეჯ "იბერიის" მოსწავლეები დაინტერესდენ მეწარმე ქალთა ფონდის მიერ მოწყობილ საინფორმაციო შეხვერა-პრეზენტაციაზე "დაიცავით ქალთა საკუთრების უფლებები".

შეხვედრა ფონდმა რეგიონული პროგრამის "ქალთა შესაძლებლობების გაძლიერება სამხრეთ კავკასიაში მშვიდობის მშენებლობისთვის" ფარგლებში ჩაატარა. ლონისძიება პარტნიორი ორგანიზაციის — იძულებით გადაადგილებულ ქალთა ასოციაცია "თანხმობის" ინიციატივით მოეწყო.

"აღვოკატირების კამპანიაზე" შემეცნებითი ფილმის პრეზენტაციის შემდეგ მოზარდებმა ქორწინებისა და მემკვიდრეობის საკითხებზე იმსჯელეს და თემატური კითხვარები შეავსეს. გამოკითხვის შედეგად გაირკვა, რომ აუდიტორიის უმრავლესობამ არ იცოდა, თუ რა მემკვიდრეობითი უფლებებით სარგებლობენ ისინი. ინდირა ყუფარაძემ გაიკვირვა, როდესაც განუმარტეს, რომ ოჯახში ქალიშვილსაც აქვს მემკვიდრეობითი უფლება მშობლების ქონებაზე. დისკუსიის დროს მოსწავლეები აქტიურად ინტერესდებოდნენ კონ-კრეტული იურიდიული საკითხებითა და პრო-ცედურებით.

"გასულ წელს მეგობარს დაოჯახებაში შევუწყვე ხელი. გოგონა არასრულწლოვანი იყო, მშობლები კი ქორწინებას ეწინააღმდეგებოდნენ. ახლა გავიგე, თუ რა პასუხისმგებლობას გადავრჩი მაშინ. ეს ინფორმაცია ადრე რომ მცოდნოდა, ასეთ სისულელეს ნამდვილად არ ჩავიდენდი ", - აღიარა დავით ძიძიგურმა.

შეხვედრის დასასრულს მონაწილეებს ინფორმაცია მიეწოდათ იმის შესახებ, თუ სად შეუძლიათ უფასო იურიდიული კონსულტაციების მიღება და დაურიგდათ საინფორმაციო ბროშურები: "მემკვიდრეობა – ეს ჩვენი უფლებაა, გამოვიყენოთ იგი საკუთარი კეთილდღეობისათვის", "ქორწინება და თანასაკუთრების რეგისტრაცია თქვენი ოჯახის კეთილდღეობისა და მომავლის დაცვაა".

მეწარმე ქალთა ფონდის მიერ 20 დეკემბერს პროფსასნავლებელში ჩატარებულმა საინფორმაციო რომ ახალგაზრდების შეხვედრამ უჩვენა, ინფორმირებულობა და ინტერესი საკითხისადმი საჭიროებს ისეთი პროექტების შედგენა-განხორციელებას, რომელთა ფარგლებში ისინი კვალიფიციურ ინფორმაციას მიიღებენ საოჯახო სამათალის სამართლით საკითხებსა და მემკვიდრეობითი გათვალისწინებულ ქალთა უფლებებზე.

<u> ტ</u>რენინგი ორგანიზაციული განვითარების სა<u>კ</u>ითხებზე

ოქტომბრის ბოლოს მეწარმე ქალთა ფონდის თანამშრომლებს ტრენინგი ჩაუტარდათ. სწავლება, რომელიც ორგანიზაციის განვითარების საკითხების განხილვას დაეთმო, ფონდის ხელმძღვანელის ინიცია-ტივითა და ორგანიზებით მოეწყო.

ფონდის თავმჯდომარემ მერი გელაშვილმა აღნიშნა, რომ კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, ორგანიზაციამ არაერთხელ მიავლინა საკუთარი თანამშრომლები სხვადასხვა ფორმატისა თუ თემატიკის ტრენინგებზე: "ამჟამად თავად ფონდმა შეკრიბა ისინი ბორჯომში, გუნდის შეკვრისა და გუნდური სულისკვეთების გაძლიერების მიზნით".

ტრენინგ-კურსის დაწყებამდე მონაწილეებმა ერთგვარი "მოქმედების რეგლამენტი" ჩამოაყალიბეს, რომელიც ურთიერთმოსმენას, აქტიურობას, კონსტრუქციულ ჩართულობას, მოსაზრებების არგუმენტაციას და კრეატიულად წარმოჩენას, საუკეთესო მონაწილის ნომინირებას ითვალიწინებდა.

პირველ დღეს პიროვნების ლიდერული თვისებები, მათი გამომუშავების შესაძლებლობები, ლიდერ ქალსა და ლიდერ მამაკაცს შორის არსებული სხვაობა თუ საერთო მახასიათებლები განიხილებოდა.

მეორე დღეს ყურადღება ორგანიზაციის ჩამოყალიბების, სტრუქტურული განვითარების ეტაპებსა, მისი ქმედითუნარიანობის განმსაზღვრელ მიმართულებებსა და სხვადასხვა სახის მენეჯმენტის საკითხებზე გამახვილდა.

ტრენინგის დასკვნითი ნაწილი რელაქსაციურ ხასიათს ატარებდა — მესამე დღე ფსიქო-ემოციური რეაბილიტაციის თემას დაეთმო. მსჯელობა აუტოტრენინგის სარგებლიანობასა და საკუთარი თავის მართვის ფორმებზე გაიმართა.

ფორმატით ტრენინგ-მეცადინეობა ინტერაქტიური მიმდინარეობდა. <u>გრენერ-ექსპერგების</u> ალა და გამახარიების ციცინო გრძელიშვილის და ალუ მიერ კონკრეტული თემების თეორიულ მიმოხილვას ინდივიდუალურ-ჯგუფური მუშაობა მონაწილეთა ანაცვლებდა. პრეზენტაციებს კითხვა-პასუხები ავსებდა.

ნელი კენჯია (მეწარმე ქალთა ფონდის თანამშრომელი): "სასარგებლო ტრენინგი იყო. საინტერესო თემებს შევეხეთ, რაც მთავარია, რეალურ მაგალითებზე მუშაობა გვიხდებოდა".

ფონდის ხელმძღვანელი არ გამორიცხავს, რომ თანამშრომელთა გუნდურ-კომუნიკაციური უნარების გაღრმავების მიზნით, ტრენინგები მომავალშიც მოეწყოს.

<u> კიდევ ერთხელ სოციალური მეწარმეობის შესახებ</u>

მენარმე ქალთა ფონდმა არასამთავრობო ორგანიზაცია "ადამიანი გაჭირვებაში" მიერ ორგანიზებულ ტრენინგში მიიღო მონაწილოება, რომელიც ჩეხეთის სამინისტროს მხარდაჭერით ახორციელებს პროექტს სოციალურად დაუცველი ახალგაზრდების მხარდასაჭერად. პროექტის ფარგლებში მოწყობილი შეხვედრა სოციალური მეწარმეობის განვითარებისა და ხელშეწყობის საკითხებს დაეთმო.

2-დღიან სწავლებას "საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრი" ატარებდა. არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ერთად ტრენინგში ადგილობრივი თვითმმართველობის, სოციალური სუბსიდიების სააგენტოს, მერიის ეკონომიკური სამსახურის თანამშრომლები, ქუთაისისა და წყალტუბოს საკრებულოს წევრები მონაწილეობდენ.

მეწარმე ქალთა ფონდის ასისტენტის ანჟელა ჩიხლაძის განმარტებით, შეხვედრაზე სოციალური მეწარმეობის კონცეფცია, იურიდიული ფორმები, ადგილობრივი თვითმმართველობის უფლებამოსილებები, ბიზნეს საქმიანობის უცხოური და ადგილობრივი გამოცდილება გააცნეს: "ყურადღება, სოციალური მეწარმეობის ამოქმედებაში სახელმწიფოს როლზე, ხელშეწყობის საშუალებებსა და მექანიზმებზე გამახ-ვილდა".

ტრენინგი მონაწილეთა აქტიური ჩართულობით მიმდინარეობდა, შეფასდა სოციალური საწარმოს იდეების მიზანშეწონილობა და სოციალური გავლენის შედეგები.

იანვრის ბოლოს მასპინძელი ორგანიზაცია პროექტის ფარგლებში მორიგი სემინარის ჩატარებას გეგმავს.

პითხპა: ახლობელი კრედიტს იღებს ბანკიდან და მთხოვს ვიყო მისი თავდები, რას ნიშნავს თავდებობა და სოლიდარული უფლე-ბამოსილება?

პასუხი: განგიმარტავთ, რომ სამოქალაქო კოდექსის 891-ე მუხლის თანახმად თავდებობის ხელშეკრულებით თავდები კისრულობს ვალდებულებას, თავდებად დაუდგეს კრედიტორის წინაშე მესამე პირს ამ უკანასკნელის ვალდებულების შესასრულებლად. ანუ თავდებობის ხელშეკრულებით თავდები კისრულობს ვალდებულებას, კრედიტორის წინაშე საჭიროების შემთხვევაში აგოს პასუხი მის მაგივრად ვისაც თავდებში უდგას. ხოლო სამოქალაქო კოდექსის 455-ე მუხლის თანახმად თუ რამდენიმე პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს ვალდებულების შესრულება ისე, რომ თითოეულს შეუძლია მთლიანი შესრულების მოთხოვნა, ხოლო მოვალე ვალდებულია მხოლოდ ერთჯერადად შეასრულოს, მაშინ ისინი წარმოადგენენ სოლიდარულად უფლებამოსილ პირებს - სოლიდარულ კრედიტორებს.

პითხმა: სავალდებულოა თუ არა სოფლის მეურნეობის პირველადი პროდუქტით ვაჭრობისას სალარო აპარატის გამოყენება და თუ არ ვიყენებთ, დაგვაჯარიმებენ თუ არა?

პბსუხი: საგადასახადო კოდექსის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის "ბ" ქვეპუნქტის თანახმად, საკონ-ტროლო-სალარო აპარატების გამოყენების ვალდებულებისაგან თავისუფლდება "ფიზიკური პირი, რომელიც არ იყენებს დაქირავებულ პირთა შრომას და ახდენს პირად ან საოჯახო მეურნეობაში მიღებული სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ან მისგან წარმოებული (გადამუშავებული) საქონლის რეალიზაციას, -საქმიანობის ამ ნაწილში.

ამდენად, თუ ამ მუხლში აღწერილი პირობები შესრულებულია, თქვენ არ გაქვთ საკონტროლოსალარო აპარატის გამოყენების ვალდებულება და, შესაბამისად, ვერც მისი გამოუყენებლობისთვის დაჯარიმდებით.

პითხმა: მეუღლეებს აქვთ, როგორც ქორწინების, ასევე განქორწინების უფლება. არცთუ იშვიათად ეს უსიამოვნების მიზეზიც ხდება ხოლმე. მაინტერესებს განქორწინების დროს ქონების გადანაწილება როგორ მოხდება, რა ქონება შეადგენს მეუღლეთა თანასაკუთრებას?

პბსუხი: განგიმარტავთ, რომ სამოქალაქო კოდექსის 1158-ე მუხლის თანახმად მეუღლეთა მიერ ქორწინების განმავლობაში შეძენილი ქონება წარმოადგენს მათ საერთო ქონებას (თანასაკუთრებას), თუ მათ შორის საქორწინო ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის დადგენილი. ასეთ ქონებაზე მეუღლეთა თანასაკუთრების უფლება წარმოიშობა მაშინაც, თუ ერთ-ერთი მათგანი ეწეოდა საოჯახო საქმიანობას, უვლიდა შვილებს ან სხვა საპატიო მიზეზის გამო არ ჰქონია დამოუკიდებელი შემოსავალი. განქორწინების შემთხვევაში კი იგი მათ შორის თანაბრად ნაწილდება.

ᲥᲔᲗᲘ ᲤᲘᲚᲘᲞᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

On September 21, Fund of Women Entrepreneurs organized an exhibition-conference. The event called "Sustainable Peace-Sustainable Future" was dedicated to the international day of peace. The day was established by the UN General Assembly in 1981 and is celebrated every year globally.

The organisation exhibited photographs illustrating war and peace and quotes of famous people regarding the issues. Fund of Women Entrepreneurs as the member of the international network "Peace One Day" once again reminded the audience the importance and necessity of peace.

The first group of students graduated the course "Office management and business ethics", organized by the Fund of Women Entrepreneurs. Within the project "Improvement of the economic situation of social vulnerable women in Western Georgia" 12 women have taken five-month course in Kutaisi. School graduates received certificates and booklets prepared under their own initiative. During the studies women acquired the skills that are typically demanded by employers. Five students found jobs during the studies.

The project funded by EED, started to function in Poti in December. Fund of the Women Entrepreneurs, under the project opened the school for women in Poti, where 17 women undertaken the course in "Office management and business ethics" with the help of professional instructors. All the students hold degrees of higher education. Majority of them are employees of Poti city council.

October 22-24 staff members of the Fund of Women Entrepreneurs had training on organizational development issues. The field study arranged in Borjomi was dedicated to review the qualities of the leader women, the role of peace building, and also psycho-emotional rehabilitation and self-management forms. Staff members of the fund learned about NNLS's organizational development and institutional conditions, stages of structural development and its determining directions of handicap. 3-day training, held under the initiative of the head of the organization, aimed at reassessing knowledge, attitude, professional skills of the staff, and acquiring and using new skills in practice.

On October 26, 2012 representatives of Women NGOs, from all regions of Georgia gathered at the meeting in Tbilisi to review the issues of gender equality in a political process. At the conference, where chairperson of the Fund of Women Entrepreneurs participated, the strategic documents, related to the topic, were reviewed. Mrs. Manana Mebuke, the Head of the "Union of Wives of War-Disables Persons and Wives of Perished Warriors" represented the package of the documents worked out by their organization, which reflect the needs and challenges to gender equality policy.

The documents included the report on implementation of the project "Gender Equality in Political Processes" developed by Union, the package of recommendations, the action plan of 2012-2014, the strategy of achieving

gender equality in political processes.

At the conference, there were reviewed and adopted the regulations of "Gender Equality Network" where the mission, aims, structure, members' rights and responsibilities were defined. The last part of the meeting was devoted to the training "Media-campaign", initiated by the IFES and performed by the project manager Mr. Lado Mkervalishvili.

On November 7, 2012 a meeting of nongovernmental organizations was conducted with the initiative of "SALTO EECA". The main goal of the meeting was the presentation of the program "Youth in Action" and better introduction of NGOs. At the meeting about thirty foreign and local organizations were presented including Fund of Women Entrepreneurs. The organizations had the opportunity to introduce their organizations to the audience.

Fund of women Entrepreneurs represented the stand, with the information of the activities and achieved results, journals "Woman and Business" and "We Are Leaders" and the book of "Basics of Small Business" worked out by the fund. At the meeting the experience of NGO's working was shared.

On November 27, 2012 Diana Kurashvili, representative of Fund of Women Entrepreneurs met Archil Bakuradze, a chairperson of the board of Micro Finance Organization "Crystal". They discussed the social enterprise development projects, which included the establishment of the network of beekeepers. During the meeting the special attention was paid to the importance of network informational meetings and trainings regarding the management of "social entrepreneurship". According to Archil Bakuradze this work will contribute to exchange the information and connecting entrepreneurs with each other. All these promote the valuable work of Micro Financing organisation and FWE.

On November 27, 2012 Fund of Women Enterpreneurs attended the presentation of the program "Eastern Partnership and socioeconomic policy components in Georgia" results held by the Center for Strategic Research and Development and the Friedrich Ebert Foundation and International Studies. At the meeting, held in Tbilisi, there were discussed the entrepreneurship policy issues - small and medium business. Based on the studies, the participants emphasized low efficiency of small business and focused on the need of connection between its three main areas: product's total turnover, release of the products and employment. The invited organizations, before the next meeting, were asked to submit their recommendations on important issues related to small and medium business and their innovative development in Georgia.

The Memorandum of cooperation was signed between the Fund of Women Entrepreneurs and Akaki Tsereteli State University. The document was signed on December 5, 2012. According to the agreement between Meri Gelashvili, chairperson of FWE and Giorgi Ghavtadze, head of the university, the intern-

ship of journalism faculty students will be provided in the process of publishing magazine called "We Are Leaders". Selected students will have opportunity to develop their profession skills with the help of practical journalistic work. This cooperative act between FWE and Akaki Tsereteli State University will provide cultural-educational integration of young people and students. It also helps them get professional experience by themselves and promoting better understanding of the FWE's activities.

On December 10, 2012 Fund of Women Entrepreneurs held a Roundtable "Violence and women's rights". The meeting was devoted finalization of the work carried out by the FWE, within the international "16-day campaign against gender-based violence". At the meeting, the employees of the organisation, beneficiaries, representatives from the Mayor's Social Service Department, Akaki Tsereteli State University, Kutaisi public college "Iberia", association "Peaceful and Business Caucasus" Government of Abkhazia and representatives of "Young Lawyers Association" discussed the forms of violence, its social, economic, legal factors and ways of prevention. At the roundtable the participants emphasized that "violence is evil" that must be eliminated with the help of publications and profound knowledge.

Fund of Women Entrepreneurs actively cooperates with mass media for public awareness and transparency of the activities. The activities Implemented in the course of current year were broadcasted not only by the informational service of the organisation but also by the local radio and TV companies. Through the air of radio "Rioni" listeners were provided with the information of fund's mission, goals and directions. Set of plans, expected perspectives and activities implemented by the Fund of Women Entrepreneurs were introduced to the viewers of TV "Rioni". The work performed by the fund and all the achieved results of 2012 were broadcasted in the TV- plot made by the informational service of the organization.

Fund of Women Entrepreneurs held a forum to sum up the work of 2012. The meeting on the topic "The results of 2012 and the challenges of 2013" was held on December 27, 2012. At the meeting the officials of Abkhazia government, representatives of partner organizations, NGOs, Kutaisi and Poti vocational schools, GYLA office in Kutaisi, mass media and graduates of professional orientation trainings and middle-age women school were presented. Also the entrepreneurs, whose business was funded by the FWE and association of "Toleranti", were attended. At the forum FWE presented a report about the courses of "Office management and business ethics", professional orientation also, about the social entrepreneurship trainings as well as business cooperation with its partner (governmental, non-governmental, educational) organizations and in the end of the forum common projects were reviewed too.

Fund of Women Entrepreneurs has aimed to cooperate with young girls and middle-aged women by 2013 on the issues of educational studies and social entrepreneurship.

Vocational Education - real chance of employment

Fund of Women Entrepreneurs suggested 150 girls to choose their future profession with the help of vocational orientation courses, organized by FWE. Applicants for professional education enrolled in Kutaisi public college "Iberia" and vocational college "Pazisi" in Poti as a result of getting information and recommendations after attending the courses, organized by FWE.

As we mentioned in the previous issue of the journal 8 groups were composed in the schools based on FWE's beneficiaries: four of them were opened in "Pazisi" and another four – in "Iberia".

68 students already graduated the first and second stages of studying at the public college "Iberia" and 65 school graduates left professional school of Poti. 15 girls took the first stage of studying. During the learning students also received practical experience. 85 girls found the jobs as they left the school.

50 school graduates of Kutaisi and 35 – of Poti work on the positions of tailors, hotel business provider_confectioners, waiters, managers, design - decorators, cashier-operators, consultants,

stylists and mandatories. While employment still remains the main problem of our society, school graduate beneficiaries of FWE, have found their jobs with the support of our organizationsaid proudly Diana Kurashvili, project assistant of the Fund of Women Entrepreneurs.

Per month salaries of the school graduates, employed in sewing factories: "Texstile", "Estre", "Imeri", restaurants: "Qalaguri", "Grand Palace", "Gurulo", cafes: "Sanimusho", "Alioni", pastry" Oazisi" Poti sea port, police, in the public school #3, sewing house "Narnari" Bank of Georgia, Liberty bank, trading company "Mshenebeli-91", shopping center "Savardzeli" Dance Studio "Alioni", beauty salon "Juliana" and "Natia"- are about 150-400 Gel. Stylists and cooks receive about 500-650 GEL per month.

Activities'Analysis Defines Future Actions

Fund of Women Entrepreneurs constantly carries out survey of the target groups and research-analysis of the activities conducted itself. According to the results FWE defines future actions.

The survey, carried out in the vocational school was aimed at assessing the quality of the consultations, students' learning and informational meetings.

"How satisfied are you with learning process?", "What caused the decision to continue studying on the third stage?", the questioned were answered by the 150 beneficiaries who learn at Kutaisi public college "Iberia" and vocational college "Pazisi" in Poti. From the respondents, 35 beneficiaries from Kutaisi and 15 beneficiaries from Poti expressed their willing to carry on studying on the third stage (which foresees studying high level of the profession) of the vocational school. Through consultations conducted by the Fund of Women Entrepreneurs and chose their future profession judiciously. Under the survey the profession of cook,

tailor, seller-consultant, hotel and restaurant business provider are the most popular among the students. To master "labor market" demanded professions will give more chance to the girls to find jobs in future,- concluded Pati Jikidze, career and professional orientation manager of the college "Iberia".

WE TEACH

Basis for Integration in Modern Conditions

The first group of students graduated course in "office management and business ethics", organized by the Fund of Women Entrepreneurs.

Under the project "Improvement of the economic situation of social vulnerable women in Western Georgia" 12 women with high education

and different professional background have taken five month course in Kutaisi.

"Studying at this school gave me unique opportunity; I am grateful to those who decided to support women of my age and opened the school. It gave us opportunity to integrate into modern life of technologies and gave us skills that are necessary today" – said a graduate of the school Pati Dvalishvili.

During the studies women learned the skills that are typically demanded by employers.

School graduates received certificates and booklets prepared under their own initiative. Several students found jobs during the studies.

Similar type of study programmes, projects for women contributes to improvement of their qualifications and employment in different spheres.

Fund of Women Entrepreneurs will continue supporting the wo-men to receive the skills in 2013.

"School for Women" Started to Work in Poti

Project "Improvement of the economic situation of social vulnerable women in Western Georgia", funded by EED, started to function in Poti in December.

Fund of the Women Entrepreneurs, under the project opened school for women in Poti, where 17 women could learn "office management and business work ethics" with the help of professional instructors.

All the students hold degrees of higher education; however they want to study English, acquire computer skills and office management in accordance with demands of modern labor market. Majority of them are employees of Poti city council.

Darejan Tskvitaria: I welcome initiative of the Fund of Women Entrepreneurs regarding improvement of women's knowl-

edge. As they say "knowledge stays with you till death", this induced women to gather here. Knowledge received can be used both in a family, also in work place that make them highly competitive in labor market.

Maka Chkhetia: I am glad that this project is implemented in Poti. We have high expectations that knowledge received here can be used in practice.

Duration of the study programme is 5 months, five days in a week. The programme includes both theoretical classes, seminars and tests.

Initiative of the Fund of Women Entrepreneurs was actively supported by cityhall of Poti and vocational college "Pazisi" Nino Bakuradze, director of the college, provided references for the instructors of the courses.

Profession and Achieved Results

The Fund of Women Entrepreneurs always monitors progress of the students at vocational training centers in Poti and Kutaisi. The girls simultaneously with their studies are gaining new professions as well. We talked about successes of Sophiko Khvichia and Keti Gagua in previous edition of the magazine. Graduates of public college "Iberia" today are employed, they work as waitresses at restaurant "Rcheuli".

Sophiko Khvichia: I don't have free time at all but still manage to catch up everything. The work taught me time management. Before we could hardly pay even rent, today I work along with my husband the family income has increased and I have hopes for better future for our children."

Keti Gogua: "I am a single mother however, I am not afraid that my children might lack anything. Now I work and have my own income. Mother supports me in raising the children. I have to work hard and learned to serve quickly. In the beginning my duty was furnishing three tables, now I serve five tables. "

Another student of the vocational center works at beauty salon "Edelvise". Iamze Abshilava had internship here before. Now she is dreaming of opening her own salon and even has selected the name "Mshveniereba"(beauteousness). I want to have a stable work. In December I am going to graduate and along with three class mates decided to rent space and start a business. I will become a hostess of a small salon. I managed to study hair dressing profession thanks to the Fund of Women Entrepreneurs and the college."

At the vocational centers Iberia and Pazisi young people learn computer graphics, cooking, bakery, catering and sewing. Some of the students finished their studies in December. Today 15 beneficiaries work at the sewing factory opened by Iranian inves-

tors and their monthly salary is 250 GEL. 45 students from Pazisi center managed to find jobs as well.

Pati Dvalishvili is one of them who attended a 5-month course "office management and business ethics" organized by the Fund of Women entrepreneurs. Now she works in the public school #5. She's also established Russian language courses and teaches students Russian. About 19 years she worked in the public school #17, there was a time when she taught Russian in a secular independent school "Dvire". When she left unemployed she even "adjust" the profession of a dentist assistant: "I've got a university education in the Russian language, also I am a general duty nurse-the profession was taught based on the university curriculum " said Pati with her usual expressive manner. She expresses her gratitude to the Fund of Women Entrepreneurs to give a chance getting additional knowledge. "I always had a desire to know English and some computer skills, but I couldn't manage to study them with my financial capabilities". She said that, now she feels strong herself and isn't afraid of employer's "terrible" questions, if she knows English and computer. After getting valuable knowledge and experience in a "Women School" she isn't satisfied with her present work. She considers that with the help of FWE she has found her own place in her "new life".

Dream of Bee-keepers and Greenhouse owners came true

Poverty is not rare in Georgia and it has been an unresolved problem. Majority of population are unemployed who can hardly support their families. And number of job seekers like prices on food products are growing constantly.

Fund of Women Entrepreneurs under the project "Improvement of the economic situation of social vulnerable women in Western Georgia" supports number of people in finding jobs, mostly in social-family owned enterprises.

The FWE in partnership with regional association "Tolerant" conducted training for Meskhs in 9 District of Ianeti Village, Samtredia municipality, Imereti region. Successful grant-seekers were awarded grants and as a result farms of bee keeping and greenhouses were created.

Leida Kamalova, Jabar Kamalov, Gulsana Eiubova, Makhadin Eiubov, and Leri Tonia are taking care of bees. "We have 20 bee families, from here 15 was purchased by Association "Tolerant" and 5 by the FWE. Fund of Women Entrepreneurs gave us courage and we contact we local communities as well.

Makhadin Eiubov has a rich experience of bee keeping: "we provide insects with nutrients, and in spring we will get more honey".

Bee keepers from Ianeti plan to open a shop in the future, where they will sell the honey, candle, honeycomb, peanuts.

Muzapar Izno had already tried to take a loan to open a green house, however did not dare to go for such a risk. Fund of Women Entrepreneurs and Association "Tolerant" supported in developing the business: "After completion of the training course I decided to write a project on "greenhouse enterprise". After studying the theoretical issues of business I took consultations from the FWE and association Tolerant and finally participated in the competition.

The project was awarded a grant and with the funds he set up a 42m length and 10m width greenhouse. He plans to saw fennel and other greenery later Muzapar wants to replace it with vegetables.

As Muzapar mentioned he is studying a lot from experienced greenhouse farmers to avoid mistakes.

Roundtable on Gender Issues

"Gender Equality and Strengthening Political Network" was topic of the meeting organized by the International Foundation for Electoral Systems (IFES) and Gender Equality Network on 28 November in Kutaisi.

Politicians, representatives of local and international organizations, civil society and media participated in the discussions at the round table meeting.

Fund of Women Entrepreneurs (FWE), which has years of experience working on women's problems, participated in the event as a member of "Gender Network". According to Mrs. Meri Gelashvili, chairperson of the FWE, among other issues representatives of non-governmental organizations were interested in how the gender equality issues will be illustrated in legislation: "need for strengthening role and opportunities for women's involvement in politics was emphasized".

Aim of the meeting was presentation of gender equality network (chairperson of the coordination board Manana Mebuke) and other organizations working on gender issues to raise public awareness, women's empowerment and involvement.

Note: Fund of Women Entrepreneurs is the member of "The Association for Women's Rights in Development" (AWID), Women's Association "Working Together in Caucasus", South Caucasian NGO Network (CRINGO), "Women's Union for Peace", "Peace Caravan", international organization "reducing domestic

violence", Women in Europe for Common Future (WECF), international organization "Peace One Day", "Gender Equality in Politics", "Eastern Partnership Civil Society Forum Georgian National Platform", Network of Kutaisi NGOs.

Interest of International Colleagues towards the Fund of Women Entrepreneurs

On November 7 the Fund of Women Entrepreneurs participated in a meeting of non-governmental organizations conducted by SALTO Eastern European and Caucasus Resource Center. The event was organized under the EU programme Youth in Action in Kutaisi.

To ensure public awareness and transparency local non-governmental organizations hosted 31 colleagues from 14 countries. Interest of the participating organizations was defined by perspectives for possible partnership and cooperation.

During the meeting, participants had opportunity to organize presentations at their stands. The Fund of Women Entrepreneurs presented visual materials – banners, printed materials – manual "Basics of Small Entrepreneurship", magazines "Woman and Business", and "We – Leaders". Retraining and vocational education courses for

women and girls attracted special interest by the audience. Several organizations working in this field expressed a desire for future partnership: "I assume that this interest will be precondition for increased interest of our organizations in other countries" — said Ami Stalstierna, representative of Youth District AB, Sweden.

One of the questions asked by foreign colleagues to the FWE was about its focus only on education and development of women. However some of them concluded at the same time that raising awareness of women will prevent violence against them in the future.

Importance of non-governmental sector was once again emphasized during the meeting organized by SALTO EECA. And as it was pointed out problems identified in Georgia are similar to other countries as well. However, through joint forces and sharing of ideas their prevention and finally reduction is possible.

Students will work at the FWE'S Magazine

The Fund of Women Entrepreneurs signed memorandum of understanding with Akaki Tsereteli State University

The Memorandum was signed on 5 December, 2012. "Since we work with young people, our cooperation with the University was preconditioned by our desire to let the students know more about what the non-governmental organizations do, find out more about our activities. We represent the sector which contributes to creation of public opinion. Young people should be also actively involved in the process" —Meri Gelashvili, chairperson of the FWE, explained aim of the cooperation.

In accordance with the agreement of the FWE chairperson and rector of the University, the

FWE will provide students at journalism school with internship oppoertunities at the organization.

As Mr. Giorgi Ghavtadze, rector of Akaki Tsereteli State University, explained that signing the agreement with the Fund of Women Entrepreneurs is another evidence that the University is open for this type of relations: "the memorandum that was signed today and the organization is interesting for us since their scope of work is wide. They have experience and good experience regarding teaching entrepreneurship".

The Fund of Women Entrepreneurs plans to implement special programmes for the students of the university. Students selected for internship will receive necessary professional skills by working at the magazine "We – Leaders".

Be Aware of Your Rights

"I have brother and want to know if I am entitled to any share of heritage?"; "Is it necessary to register a marriage or religious ceremony is enough?"; "What can be the consequences of early marriage?" – those were questions asked by the students from vocational education center "Iberia" during the informative meeting organized by the Fund of Women Entrepreneurs on the topic "Protect women's rights".

The meeting was conducted under the project "Empowerment of Women for Peace Building in South Caucasus" under the initiative of the IDP Women's Association "Consent".

The meeting was opened by showing a film on advocacy campaign followed by discussions on marriage and inheritance issues, participants also completed questionnaires. As the responses from the questionnaires revealed majority of the audience was not aware of their heritance rights. Indira Kuparadze was

surprised when she found out that daughters also had rights on heritage in the family.

During the discussion students asked questions about concrete legal aspects and procedures. "Last year I helped my friend in getting married. The girl was underage and parents were against her marriage. Now I understand what kind of responsibility I avoided. If I knew it before would not have done such a stupid thing" – confessed David Dzidziguri.

By the end of the meeting the participants were informed where they can receive legal consultations free of charge and later brochures: "Heritage — This is our Right, let's use it for our own well-being", "Marriage and Registration of Joint Tenancy provides well-being and protection of your family in the future" were circulated.

The meeting conducted at the vocational center on 20 December by the FWE revealed that unawareness and desire of the young people to learn more about the issue required development and implementation of a project which could provide them with information on family law and rights of women under family or heritage laws.

EVENT

"War and Peace" at the Focus of an Exhibition

To mark the international day of peace, the Fund of Women Entrepreneurs organized an exhibition-conference. The observance day was established by the United Nations in 1981 and is celebrated every year globally.

"Sustainable peace – sustainable future" – was the topic of the event where the organization exhibited photographs illustrating war and peace and quotes of famous people regarding the issues.

The exhibition was opened by Mrs. Meri Gelashvili chairperson of the FWE. She emphasized importance of peace and talked about the organization's involvement in peace building process: "we decided once again to remind about such global problem as "war and peace" through presenting these photographs. Our organization is the member of the network "Peace One Day" and along with the global society, we are expressing our position regarding the issue."

Representatives of FWE, beneficiaries, partner or-

ganizations and local media all stressed out in their speeches that society has to do all the best to avoid wars and conflicts in the country and around the world. Alla Gamakharia, chairperson of cultural-humanitarian fund Sukhumi focused on importance of peace and necessary steps to retain it.

Peace Day established 20 years ago by the UN is celebrated on 21 September every year.

"16 ACTIVE DAYS

Every year, from 25 November till 10 December world society is engaged in the international campaign for violence against women. Fund of Women Entrepreneurs was involved in the international initiative celebrated since the day when sister Mirabals fighting for justice and democracy, were killed in Dominican Republic, through different activities and events.

16 day campaign against gender violence had been marked since 1991. Participants selected 25 November – International day for Violence against Women and 10 – International Day for Human Rights, in order to show link between violence against women and human rights and stress that this type of violence is a breach of human rights.

An event organized near the border with Abkhazia on 25 November was dedicated to the start of 16 day campaign, of 2012 Khurcha village, located on the opposite side of river Enguri, which is considered to be a conflict or so called violence zone, hosted festival of national cuisine.

Festival of National Cuisine

Representatives of different ethnical minorities and various parts of Georgia residing close to Abkhazian border, including Ossetians, Abkhazians presented their traditional dishes. Participants of the event expressed their gratitude for inviting on the festival and for giving an opportunity to present their national dishes.

in the event was very important for her: I had a chance to show cuisine of my homeland and I felt myself as a valuable part of the country I live in".

The festival was organized under initiative of the Association "Peaceful and Business Caucasus". According to Alu Gamakharia organizing the festival on the borderline village was symbolic and purpose was to support peaceful reconciliation of Georgian – Abkhazian and Georgian-Ossetian relations.

Fund of Women Entrepreneurs is an active participant of the international campaign and has been involved in the process through various activities. And in 2012 also organized meetings with different groups of society: University students, students of vocational centers, students of women's school in Poti and Kutaisi. Discussions, round tables, television and radio debates on local media sources were conducted in order to increase public awareness on issues regarding violence against women and to demonstrate the solidarity.

The Fund of Women Entrepreneurs participated on the exhibition through presenting the national dishes prepared by Meskhs from laneti village. Corner with the sign "Meskh cuisine: Samtredia – laneti" could be easily distinguished by lots of people surrounding it. Journalists were taking interviews, representatives of the international organizations were inquiring about laneti Meskhs and the FWE, observers were asking for recipes.

Leida Kamalova from laneti who along with Leila Khozrevanidze and Maia Ibragimova presented Meskhetian meals and noted that participating

AGAINST GENDER VIOLENCE"

Akaki Tsereteli State University

On November 30, the FWE organized debate among about 30 students of journalism and law schools of the university to discuss forms of violence, reasons and prevention ways. They became participants of 16 day campaign and once again reminded each other that every person has a right to live without violence.

Vocational College "Pazisi"

December 3, Poti joined the campaign activities. Students of the vocational center were informed about 16 day campaign. Both students and teachers expressed their solidarity to the campaign and among other issues discussed the following: aggression, scope of violence, law against violence, social responsibility. We have to oppose to violence not only during the campaign but on every day basis and everywhere – this was the major message from the participants.

Poti School for Mid-age Women

During the meeting with students of the school for mid-age women, organized by the FWE at Poti City Council, participants focused mostly on domestic and psychological violence. As it was mentioned people should be informed about the issue in order to avoid becoming victims later. "The government should ensure that number of abusers is reduced and violence victims are well protected" – said city council member and student of the school Darejan Tskvitaria.

Public College "Iberia"

On December 6, Fund of Women Entrepreneurs discussed issues of violence with students and faculty of Kutaisi vocational college. During the meeting reasons, economic, social and legislative aspects of violence were reviewed.

There are different forms of violence and in every sphere we have to set the ways to tackle the problem – this was the joint message from the participants.

Independence and Awareness on Violence

On 10 December, on the international day for human rights, Fund of Women Entrepreneurs finished the 16 day international campaign against violence with round table meeting.

The FWE expressed its position through the following slogans "Say No to Violence", "Violence is Evil", "Victim is protected by law", "Defeat violence with knowledge".

Lawyers, psychologists, teachers, students of vocational centers, representatives of local and Abkhazia government, non-governmental sector discussed about scale of violence and attitude of society towards it during the two-hour meeting.

Prior to the discussion participants were informed about goals and objectives of the campaign:

Meri Gelashvili (chairperson of Fund of Women Entrepreneurs): result of years of campaigning on the issues is the fact that nowadays people talk more openly on the cases of violence and ways how to fight against it. Through knowledge, awareness, education and improvement of economic conditions will be possible to tackle the problem".

Tamar Pachulia (chairperson of Kutaisi branch of Young

Lawyers Association) answered questions on how the government responses to facts of violence, to whom the victim should apply and what kind of security measures exist. According to her human right protection and prevention against violence are foreseen in the law "on protection of victims of domestic violence and their support". This law does not function well because of gap in implementation mechanism of the financial part".

Nodar Jikia (Programmes' director of

Kutaisi branch of Young Lawyers Association): "to tackle the problem, financial activities foreseen by the law have to be implemented. Since only the part of amendments which did not need financial mechanisms was approved and as a result the issues that requested financial provision were left unfunded. No changes were made in 2013 budget in this regard as well".

Participants of the round table talked about results and emotional stresses the victims face, especially the children: **Gocha Giorgadze** (psychologist, head of Imereti branch of NCDC): children should not face violence both at home and in public. They need more attention and respect from parents and teachers in order that "abusers" were not formed in them.

Pati Dvalishvili (graduate of "Women's School"): "violence is caused by improper raising and violent environment. Violence can be anywhere at home, outside at school or in the street. I, as a teacher, consider that to tackle it lots of work has to be done. Once I experience violence too and my victory over it was possible because of my strong personality. Ending your marriage does mean that everything ends with it. I advise all women to learn the law against vio-

lence".

Violence can be of different forms and in every sphere. According to statistics, in the world every four woman is victim of violence. Because of traditions or stereotypes within a society they often cannot follow their desires.

Ainur Kamalova (resident of laneti village): "I am the first Meskh girl in laneti village who decided to get education; it is also the first time for me to attend this type of meeting. Thanks to Fund of Women Entrepreneurs I study now sewing at vocational center. My mother is the beneficiary of the FWE and started family business with financial support from the organization."

Domestic violence is tabooed in the society and for many

years it was even perceived as private issue where government and society did not take any responsibility and bother to declare this kind of violence as a social problem.

Kristine Medzvelia (alumni of "Women's School): "violence victims have different reasons for hiding their experience. In most cases public considers that the problem should be solved where it happened and the victim is left alone before the abuser that means she has to endure it for the

rest of her life".

Violence is a complex problem and there is ready recipe that would fit all the situations. As it was emphasized during the meeting safety of women, eradication of violence, protection from it through different mechanisms including strengthening social-economic conditions, supporting in education and employment should be implemented.

Zaza Chachava (chairperson of Abkhazian government in Imereti): "society is more active and informed in comparison with previous years and today women can talk about the problems they face more openly. Fund of Women Entrepreneurs is the organization which through providing knowledge and employment supports independence of socially vulnerable and IDP women; and educated and independent women seldom become victims of violence.

Discussion was summarized by **Alu Gamakharia** (Association "Peaceful and Business Caucasus") as he mentioned violence is a global problem and needs systematic approach: "we cannot defeat violence with violence, each person should understand where starts and ends freedom for "fist waving".

Capacity Development Training

Staff members of the Fund of the Women Entrepreneurs had training on organizational development issues. The training was held under the initiative of the management of the organization.

According to Meri Gelashvili, chairperson of the FWE in order to increase qualifications of its staff members the organization has organized number of trainings on several themes: "currently the FWE team has gathered in Borjomi for team building and to strengthen team working spirit".

Prior to starting of the training course, participants elaborated rules of conduct that included: listen to each other, be active, be constructively involved, express ideas, provide arguments and be creative, nominate the best participant.

The first day of the training was dedicated to the following themes: leadership skills, how to get the skills, distinctions and similarities between man and woman leaders.

On the second day, the issues of organizational development, stages of structural development, approaches for identifying its capacities and other management issues.

The final stage of the training was relaxing and included topic of psycho-emotional rehabilitation. Discussions were held on usefulness of auto-trainings and self-management forms.

The training course was interactive. Theoretical section of the course provided by Alla Gamakharia, Alu Gamakharia, Tsitsino Grzilishvili was followed by individual and group works, filled by presentations and question answer sections.

Neli Kenjia (Fund of Women Entrepreners): "it was very useful training. We learned interesting themes; the most important was working on real examples".

The chairperson of the FWE considers possibility to continue this kind of trainings to deepen group-communication skills for the staff members in the future.

Once Again on Social Entrepreneurship

The Fund of Women Entrepreneurs participated in the training organized by NGO "People in Need", which is implementing a project to support socially vulnerable youth, funded by Czech Republic. The meeting conducted under the project was dedicated to social entrepreneurship and ways for its support.

The two-day training was held by "Center for Strategic Research and Development of Georgia"; along with NGOs, representatives of local government, agency of social subsidies, economic service of city hall, city council members of Kutaisi and Tskaltubo attended the event.

According to Anjela Chikhladze, assistant of FWE, concept of social entrepreneurship, legal forms, responsibilities of local governments, local and interna-

tional experiences in the sphere was presented during the meeting. "Role of the government in social entrepreneurship, tools and mechanisms for its support were the major focus of the meeting".

The training participants were active during the meeting and evaluated appropriateness of ideas on social entrepreneurship and results of social impacts.

The organization plans another training seminar under the project by the end of January.

QUESTION: My friend wants to take a loan from a bank and asked me to be guarantor, what does surety and joint liability?

ANSWER: In accordance with Article 891 of Civil Code, under the surety agreement the surety takes liability to guarantee third person that debtor will perform his/her liability. That is according to surety agreement surety takes liability towards obligee to pay liability instead of the obligor in case of necessity. And according to article 455 of Civil Code when several persons are authorized to demand payment of liability in a way that each of them may demand payment of the liability in whole, but debtor is obliged to pay the liability once then they are joint liability – joint creditors.

QUESTION: Is it necessary to use cash registers while selling primary agriculture products, shall we be fined in case of not using it?

ANSWER: In accordance with paragraph "b", clause 4, article 250 of the Tax Code, "a physical person who does not use hire workforce and sells agriculture products or goods produced from family or individual business" is freed from liability of using the cash register.

Thus if the conditions described in the article are implemented you are not obliged to use the cash register and you will not be fined.

QUESTION: Spouses have right to marry and divorce. Often it causes trouble. I want to know in case of divorce how will be the property divided between the spouses, and what kind of property is under joint ownership?

ANSWER: In accordance with article 1158 of Civil Code property purchased by the spouses during matrimony represents their joint property if marriage contract does not specify otherwise. Joint ownership on the property will apply even though if one of them had no income during the period. And in case of divorce the property will divided between them evenly.

KETI PHILIPASHVILI

პროექტის დირექტორი: **მერი გელაშვილი**

პროექტის კოორდინატორი: **ქეთი ფილიპაშვილი**

პროექტის ასისტენტები: დიანა ყურაშვილი ანჟელა ჩიხლაძე

ინგლისურ ვერსიაზე მუშაობდნენ: სალომე ლომაძე

რედაქტორი: თინათინ ზაქარაშვილი

Project director Meri Gelashvili

Project coordinator **Keti Philipashvili**

Project assistants **Diana Kurashvili Anjela Chikhladze**

Responsible for English version: **Salome Lomadze**

Editor: **Tinatin Zakarashvili**

დაიბეჭდა შპს "მბმ-პოლიგრაფის" მიერ ქ. ქუთაისი, წერეთლის 186 ტელ.: 0 431 23 45 54;

Address: 6, Mgaloblishvili, Kutaisi Tel.: (0 431) 27 29 02 Fax: 27 13 68 E-mail: meri_gelashvili@yahoo.com womenfund37@mail.ru

Web-site: www.fwe.ge